

Šaleška dolina

Pogovor o nadaljnjem razvoju kmetijstva

Kot smo že poročali pripravila sekcija za kmetijstvo pri občinski konferenci SZDL Velenje v okoliških krajevnih skupnostih pogovore o kmetijstvu. Na posvetovanjih govorijo o nadaljnjem razvoju te gospodarske dejavnosti v Šaleški dolini, prav tako pa tudi o novem zakonu o kmetijstvu in izvajanju novosti v davčni politiki.

Prve pogovore o nadaljnjem pogovoru o kmetijstvu so že opravili v krajevnih skupnostih Paka, Sentilj, Smartno ob Paki in Skorno—Florjan. Jutri bo posvetovanje na Konovem, 6. 7., in 8. februarja bodo trije pogovori o nadaljnjem razvoju kmetijstva na področju Topolšice. V nedeljo bodo posvetovanja v krajevnih skupnostih Bele vode, Plešivec, Ravne, Kavče — Podkraj, Cirkovce in Gorenje, v ponedeljek, 8. februarja v Gaberku, 14. februarja pa v Zavodnjah.

Rudnik lignita Velenje

Januarja 393.000 ton premoga

Velenjski rudarji so prvi mesec leta 1982 nakopali 393.000 ton premoga ali 20.040 ton več, kot je bilo določeno z operativnim načrtom za mesec januar. Omeniti pa je treba, da so se prejšnji mesec nekoliko poslabšala montan geološke razmere v jami, nekaj težav pa je bilo tudi okrog zagotavljanja rezervnih delov, zato so januarski proizvodni dosežki rudarjev še toliko pomembnejši.

TGO Gorenje

Z lastnim znanjem do tehničnih izboljšav

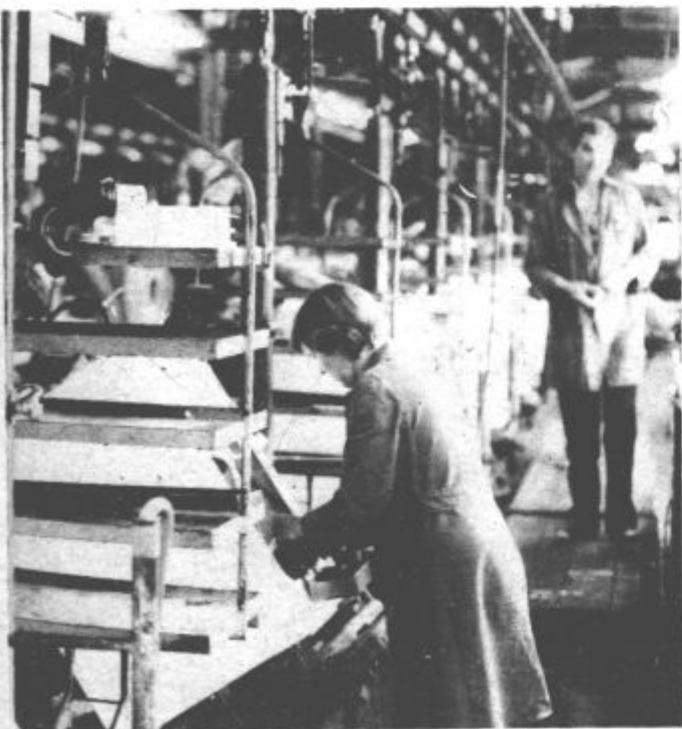
V začetku januarja so v tozdu Pralna tehnika in tovarni gospodinjstva opreme Gorenje začeli z nagradnimi razpisi, s katerimi nagradjujejo delavce za koristne predloge pri izboljšanju tehnologije in racionalizacije v proizvodnji.

Delavski svet je sprejel sklep, da bodo nagradili vsak smiselni predlog z enkratno nagrado od 500 do 1.000 dinarjev, ob tem pa bodo predlog obravnavali in nagradili tudi v skladu z obstoječim samoupravnim sporazumom in pravilnikom o inovacijski in inventivni dejavnosti.

Akcija naj ne bi bila le enkratna, le samo v enem tozdu. Sedaj ji bodo sledili v tozdu Štedilniki, nato še v preostalih. To naj bi postala resnično stalna naloga ne samo strokovnih delavcev, temveč vseh, ki sodelujejo v proizvodnem procesu. Zato tudi propagira-

jo to akcijo v delovnih okoljih. Natisnili so velike rumene plakate, ki vabijo delavce ob trakovih k razmišljanju. Naslov akcije »predlagaj nekaj koristnega« je sam po sebi pove, kako priti do izboljšav v tehnološkem procesu. Nadalje ponujajo delavcem že vnaprej znane probleme, oni sami in strokovni delavci pa naj bi našli koristne rešitve. To so razni prihranki v delu, prihranki v materialu, prihranki v času, izboljšave kakovosti, pocenitve v proizvodnji, izkoristki strojev, manj utrudljiv način dela, večja funkcionalnost, Skratka, sleherni predlog, ki bi »odkril« nekaj koristnega, bo nagrajen!

In rezultat po mesecu dni? V prvem mesecu je prišlo že okrog 20 predlogov, to pa še zdaleč ni vse! Vsak dan prihajajo nove prijave! O tem kdaj drugič več!

Tehnologija v tozdu Pralna tehnika je v Gorenju med starejšimi. Zato delavci sami razmišljajo o tehničnih izboljšavah.

Tudi preteklo leto je bilo v Šaleški dolini bogato s kulturnimi dosežki

Ob slovenskem kulturnem prazniku

Prvič priznanja Kulturne skupnosti Velenje

Osrednja proslava ob letošnjem slovenskem kulturnem prazniku bo v Šaleški dolini v torek, 9. februarja, v domu kulture v Titovem Velenju. Tokrat bodo prvič podelili priznanja kulturne skupnosti Velenje, saj so delegati te skupnosti na seji zbora uporabnikov in zbora izvajalcev v mesecu decembru lani sprejeli sklep, da bodo odslej vsako leto podeljevali priznanja občinske kulturne skupnosti za posebne dosežke na kulturnem področju. Ta priznanja so: NAPOTNIKOVO PRIZNANJE, NAPOTNIKOVA DIPLOMA, in NAPOTNIKOVA PLAKETA. Za pripadnost kulturnemu društvu bodo v prihodnje podeljevali Napotnikovo bronasto, srebrno in zlato značko.

Poleg tega bo kulturna skupnost odslej naprej podeljevala tudi posebno priznanje za posebne zasluge na področju kulture v občini.

Napotnikovo priznanje bo letos prejelo približno šestdeset posameznikov, diplomo petnajst, plaketo predvidoma trije in priznanje kulturne skupnosti predvidoma štirje kulturni delavci.

Slovesno podelitev prvih letošnjih Napotnikovih priznanj in priznanj Kulturne skupnosti Velenje bodo obogatili tudi s kulturnim programom. Člani Rudarske godbe Velenje in pevskih zborov Gorenje ter Svobode Šoštanj bodo znova predstavili pod vodstvom dirigentov Ivana Marina in Cirila Vertačnika

kantato Radovana Gobca, HEJ PARTIZAN.

Občinska kulturna skupnost vabi občane, da se v čim večjem številu udeležijo torkove os-

rednje proslave v občini Velenje ob letošnjem slovenskem kulturnem prazniku. Proslava se bo začela ob 19. uri, vstopnine ni.

Šoštanj za kulturni praznik

Delavsko prosvetno društvo Svoboda Šoštanj prireja v počastitev slovenskega kulturnega praznika odprte razstave akademskega slikarja Dušana Premrla iz Trčiča. Svečana otvoritev razstave bo v soboto 6. februarja ob 18. uri v domu kulture v Šoštanju. V kulturnem programu pa bodo nastopili: moški pevski z V. K. Airen pri Gorici, delavska godba Zarja iz Šoštanja in Šaleški oktet.

Občina Velenje

Splošno obrambno usposabljanje

Tudi v velenjski občini namenljajo vsako leto veliko pozornost splošnemu obrambnemu usposabljanju delovnih ljudi in občanov. Ena izmed oblik tega usposabljanja je tudi obrambno dopolnilni pouk, in usposabljanje delovnih ljudi ter občanov za naloge splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite pri skupščini občine.

Podobno kot lani bo tudi letos usposabljanje v vseh krajevnih skupnostih. Začelo se bo 8. februarja in bo trajalo do 19. marca. Zapisati je treba, da so letos še posebej veliko pozornost namenili pripravi predavateljev, tako da bodo predavanja kar najbolj razumljiva in seveda zanimiva. Udeleženci predavanj se bodo seznanili z naslednjimi temami: delovanjem družbenopolitičnega in družbenoekonomskega sistema v KS in tozidih v vojni

in drugih razmerah, oklepna sredstva in vodenje boja proti njim, mobilizacija v različnih pogojih in diverzantsko delovanje. Pouk je obvezen za vse delovne ljudi in občane od 15. do 60. leta starosti (moški) oziroma od 15. do 60. leta (ženske). Ni pa obvezen za redne učence in študente šol vseh stopenj in vrst, izvenšolsko mladino, ki se je usposabljala po posebnem učnem programu, za razporejene v oborožene sile, enote milice, enote in štabe civilne zaščite. Seveda pa je zaželeno, da na predavanja pridejo tudi ti in še izpolnijo svoje znanje.

Pričakovati je, da bodo občani, ki bodo dobili vabila za obisk predavanj, resnično pokazali kar največjo odgovornost in seveda zavest ter se nadvse množično udeležili predavanj in tako obogatili svoje znanje s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Seja zborov skupščine

Tudi o zaposlovanju

Danes je seja vseh treh zborov skupščine občine Velenje. Delegati bodo tokrat med drugim obravnavali osnutek dogovora o usklajevanju davčne politike za letošnje leto ter načrt zaposlovanja organizacij združenega dela v občini Velenje. Med pomembnejše točke dnevnega reda sodi tudi akcijski program delovne organizacije EFE, ki predvideva večje koriščenje elektrofilterskega pepela,

tako s stališča razvoja te delovne organizacije, kakor tudi zaradi zaščite okolja. Delegati bodo obravnavali še predlog odločbe o ustanovitvi zgodovinskega arhiva v Celju in predlog odločbe o ustanovitvi Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine v Celju, obravnavali pa bodo še nekatere druge točke dnevnega reda.

Iz vsebine:

Pomen civilne zaščite

stran 2

Intervju z Darjo Colarič

stran 3

NNNP 82

Zastavo smo si sami sešili

stran 7

Legendarni podvig proletarcev

DO Plastika

Težave zaradi omejenega uvoza

Delovno organizacijo Plastika sestavljata temeljni organizaciji Plastični in Kovinski izdelki ter delovna skupnost skupnih služb. Obe temeljni organizaciji sta med sabo trdno povezani, saj se njuna proizvodna programa dopolnjujeta. V tozdu Plastični izdelki, kateri ima status invalidske delavnice, saj je v njem zaposlenih več kot polovica invalidov, izdelujejo plastične trakove in drug material za pakiranje, v tozdu Kovinski izdelki pa avtomate za pakiranje. Skupno je v tej delovni organizaciji zaposlenih 180 delavcev.

Lansko leto so v delovni organizaciji Plastika končali dokaj uspešno. Ustvarili so za okoli 220 milijonov dinarjev celotnega prihodka. Posebej velja omeniti, da so uspešno prodali tudi na tuja tržišča, predvsem na vzhodna, kjer ni proizvajalcev takšnih izdelkov. Tudi na jugoslovanskem tržišču so edini proizvajalci avtomatov za pakiranje, medtem ko je še nekaj proizvajalcev trakov za povezovanje. Kot poudarja direktor delovne organizacije Plastika Dragan Rogič, je naše tržišče, dokler niso pričeli s proizvodnjo v Titovem Velenju pred dobrimi desetimi leti, te izdelke uvažalo in ocenjujejo, da so tako prihranili s svojo proizvodnjo našemu gospodarstvu za okoli 4 milijarde dinarjev deviz.

Tudi to delovno organizacijo so v letošnjem letu močno prizadeli

ukrepi zveznega izvršnega sveta, ki omejujejo uvoz reprovromateriala. V tozdu Plastični izdelki pa so povsem odvisni od uvoza, saj v domovini še vedno ni proizvajalca polipropilena, ki je osnova njihovim izdelkom. V preteklem letu se

Direktor delovne organizacije Plastika Dragan Rogič

je ta delovna organizacija močno usmerila na vzhodni trg, kjer so uspešno razvili klirinško menjavo, manj pa so uvažali s konvertibilnega področja. Letošnji uvoz pa je določen na osnovi lanskoletnih količin s konvertibilnega področja in so zaradi tega močno prizadeti.

Glede na to, da je program te delovne organizacije izredno pomemben za jugoslovansko tržišče in da so s svojimi izdelki uspešno prodali tudi na vzhodno področje, predvsem v Zvezno republiko Nemčijo in Sovjetsko zvezo in da imajo na tem področju še velike možnosti, poudarjajo, da bi se morala vključiti v razreševanje nastalih težav širša družbena skupnost.

„Trenutno smo v izredno težkem položaju,“ poudarja direktor Dragan Rogič, „saj proizvajamo le s približno tretjinsko zmogljivostjo. Precejšnje število delavcev v tozdu Plastični izdelki smo z njihovim soglasjem napotili na dopust. V težavah pa je tudi tozdu Kovinski izdelki, saj tudi njihovi izdelki ne gredo v promet, ker ni plastičnih trakov. Na našem tržišču smo se dobro uveljavili in naši izdelki so nujno potrebni proizvajalcem, saj brez materiala za pakiranje ne morejo pošiljati svojih izdelkov na tržišče. Mnogo teh izdelkov je vezanih tudi na izvoz in smo torej mi tudi na takšen način udeleženi pri izvozu.“

Povem naj še to, da nimamo težav s pridobitvijo deviz za reprovromaterial. Za letošnje leto načrtujemo za okoli 300 milijonov dinarjev izvoza na konvertibilno področje, precejšnja devizna sredstva pa pri-

spevajo še delovne organizacije, pri katerih smo posredno udeleženi pri izvozu. Velja še poudariti, da smo uspešno razvili klirinško menjavo.

S težavami se srečujemo, ker je za letošnje leto omejena količina uvoza glede na lanskoletno višino. Mi smo lani, kot sem že omenil, malo uvažali s tega področja in prav zaradi tega smo se znašli v tako perečem položaju.“

V delovni organizaciji Plastika upajo, da bodo v kar najhitrejšem času odpravili omenjene težave in da bodo imeli pri uvozu zaradi pomembnosti proizvodnega programa prednost.

V delovni organizaciji Plastika delajo v izredno težkih delovnih pogojih. Prav zaradi tega so si v preteklih letih prizadevali, da bi kar največ sredstev združili za pridobitev novih delovnih prostorov. Kljub temu, da so v preteklosti zelo dobro gospodarili, njihovi osebni dohodki niso bili visoki. Preteklo leto jim je uspelo zbrati sredstva, da so lahko pričeli z gradnjo novih proizvodnih prostorov. Najugodnejši ponudnik za gradnjo je bil Brodoimpeks iz Beograda, saj sodeluje pri kreditiranju. Predvidjajo, da bodo gradnjo končali v marcu letos.

Mira Zakošek

OK ZSMS Mozirje

Seminar za vodstva OO ZSMS

Konec prejšnjega tedna je občinska konferenca ZSMS Mozirje v sodelovanju z delavsko univerzo in klubom samoupravljalcev pripravila dvodnevni seminar za vodstva osnovnih organizacij ZSMS mozirske občine. Mladinke in mladinci so se seznanili z vlogo mladinske organizacije v političnem sistemu samoupravne demokracije, z družbeno-ekonomskim in samoupravnim položajem delavcev v združenem delu in s položajem krajevne skupnosti kot temeljne samoupravne skupnosti delovnih

ljudi in občanov.

Posebno pozornost so namenili razvojnimi možnostim agroživljalstva v Gornji Savinjski dolini ter z delovnimi in življenjskimi možnostmi mladih v kmetijstvu. Pozabili seveda niso na ekonomski in politični položaj v občini Mozirje in na problematiko uresničevanja sistema usmerjenega izobraževanja, na koncu pa so se seznanili še z nekaterimi organizacijskimi in tehničnimi vprašanji dela v mladinski organizaciji.

J. P.

Stanovanjske skupnosti

Sporazum o razdelitvi sredstev

Predstavniki samoupravnih stanovanjskih skupnosti občine Velenje Celje, Mozirje, Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec, Slovenske Konjice in Zalec so podpisali preteklo sredo poseben samoupravni sporazum o razdelitvi združenih sredstev za namene solidarnosti v stanovanjskem gospodarstvu za delavce, ki se dnevno vozijo na delo. Ta sporazum so podpisali z namenom, da bi zagotovili samoupravni položaj delavcem, ki zagotavljajo sredstva za solidarnost v drugi občini kot prebivajo. Tako imajo ti enakopraven položaj pri razreševanju stanovanjske problematike, opravičeni so do solidarnostnih stanovanj in do delne

nadomestitve stanarine. Sredstva za izvedbo tega posebnega samoupravnega sporazuma zagotavljajo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih na področju sedeža stanovanjske skupnosti. Prelita sredstva za solidarnost se v občinah, kjer delavci, zaposleni v velenjski občini, prebivajo, uporabljajo za gradnjo stanovanj v družbeni lasti, za delno nadomeščanje stanarin, za vračilo lastne udeležbe za pridobitev stanovanja zgrajenega iz sredstev za solidarnost ter za vračilo namenskih kreditnih sredstev temeljnemu bankam.

M. Z.

Paka, Šentilj

Temeljni kandidacijski konferenci

Prvi temeljni kandidacijski konferenci v krajevnih skupnostih občine Velenje so bili v nedeljo v Paki (od koder je naš posnetek) in Šentilju. Na njih so spregovorili o poteku politične aktivnosti v pripravi na volitve, uskladili predloge možnih kandidatov za vodilne in druge funkcije v skupščini občine, skupščinah občinskih samoupravnih interesnih skupnosti, za člane delegacije za skupščino družbenopolitične skupnosti in skupščine samoupravnih interesnih skupnosti ter predloge kandidatov za delegate družbenopolitičnega zbora občinske skupščine. Prav tako so obravnavali tudi evidentirane možne kandidate za zbor republik in pokrajin, skupščine SFRJ, za družbenopolitični zbor skupščine SRS, za predsednika in člane predsedstva SRS ter možne kandidate za nosilce vodilnih in drugih funkcij v republikah.

Temeljne kandidacijske konference v krajevnih skupnostih in temeljnih organizacijah združenega dela morajo biti opravljene najpozneje do 10. februarja.

Obrambno in samozaščitno usposabljanje delovnih ljudi in občanov

Pomen civilne zaščite

Kljub naporom vseh naprednih sil za mir na našem planetu, se v svetu pojavlja nova žarišča nasprotij med velikimi silami in s tem žarišča vojnih spopadov. Uporaba jedrskega orožja, ki ga imajo velesile v ogromnih količinah, bi lahko povzročila dolgotrajne posledice za življenje na svetu sploh. Zaradi tega je vedno manjša verjetnost za spopad svetovnega obsega, ki zagotovo ne bi minil brez uporabe jedrskega orožja.

Tako si nasprotujoče sile iščejo izhod v lokalnih vojnah. V vseh teh vojnah uporabljajo vedno sodobnejšo in učinkovitejšo tehniko od tistih iz prejšnjih vojn. Ta sodobna orožja povzročajo številne smrtno žrtve med ljudmi in ogromno materialno škodo na celotnih ozemljih vojskujočih se

dežel. Tako je ne le zbrisana meja med zaledjem in fronto, temveč se težišče žrtve zaledje med civilno prebivalstvo.

Od teh nevarnosti ni izvzet noben del sveta, tudi Evropa ne.

Možnost izvajanja vojnih akcij s sodobnim orožjem po vsem ozemlju katerekoli vojskujočih se dežel, narekuje potrebo po dobro organizirani civilni zaščiti, ki skrbi za zaščito in reševanje prebivalstva ter gmočnih dobrin. O potrebi in pomenu civilne zaščite v vojni, prepričljivo govorijo podatki o izgubah med civilnim prebivalstvom v nekaterih vojnah v tem stoletju. V prvi svetovni vojni je bilo od skupnega števila smrtnih žrtev 5 % smrtnih žrtev med civilnim prebivalstvom. Ta odstotek je izredno narasel v II.

svetovni vojni na 48 %, v vietnamski vojni pa celo na 95 %.

Vojne nevarnosti so različne: močni letalski napadi, napadi z raketnim orožjem in akcije kopenskih sil ter uničujoči učinki orožja za množična uničevanja: jedrska, kemična in biološka.

Da bi civilna zaščita lahko uspešno opravljala vse naloge v zvezi z zaščito in reševanjem, mora v svoji organizacijski zasnovi in usposabljanju upoštevati vse te nevarnosti. Seveda je naloga civilne zaščite v sistemu SLO tudi aktivna pomoč v vodenju oboroženega boja, saj vemo, da je oboroženi odpor brez podpore vsega prebivalstva pravzaprav nemogoč.

Res je, da je človek in njegova skupnost v vojni

izpostavljen največjim nevarnostim, vendar tudi druge vrste nevarnosti nam ne prizanašajo. To so različne vrste naravnih nesreč in nesreče na delovnih mestih, prometne nesreče... Torej je civilna zaščita potrebna tudi v mirnem času. Z njenim usposabljanjem za dejstvovanje v vojni jo usposabljammo za dejstvovanje ob naravnih in drugih nesrečah, z reševanjem ob takih nesrečah pa se praktično usposablja za dejstvovanje v vojni. Njena dejavnost v miru in priprave za delovanje vojni se torej med seboj dopolnjujeta.

Zaradi čim boljšega in učinkovitejšega delovanja v primerih nesreč bomo v prihodnjih sestavkih opisali nekaj vrst nesreč in ravnanja ob njih.

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA

SKUPŠČINA OBČINE VELENJE

Oddelek za notranje zadeve

Št.: 013-3/81-1

Na podlagi 16. člena zakona o volilni evidenci (Uradni list SRS številka 7/74) daje oddelek za notranje zadeve skupščine občine Velenje

R A Z G L A S

o razgledu volilnih imenikov v času od 3. 2. 1982 do 8. 3. 1982 ter vabi vse občane, da preverijo vpise v volilnem imeniku ter pravočasno podajo svoje pripombe.

Volilni imeniki so razgledni na sedežih krajevnih skupnosti ter v avli občinske skupščine Velenje, Titov trg 1.

Oddelek za notranje zadeve

DO TERMoelektrarne ŠOSTANJ

K sodelovanju

VABIMO

VEČ KV KLJUČAVNICARJEV

Kandidati naj vložijo pismene prijave z dokazili o izobrazbi na naslov: TERMoelektrarne ŠOSTANJ, kadrovska služba, Lole Ribarja 18, 63325 ŠOSTANJ.

Obrotno združenje Mozirje

RAZPISUJE

na podlagi sklepa IO prosta dela in naloge

KNJIGOVODJE V KNJIGOVODSKEM SERVISU

Pogoji: ekonomski tehnik z dveletnimi delovnimi izkušnjami.

Stanovanja ni.

Prošnje pošljite v roku 15 dni na gornji naslov.

TURISTIČNO GOSTINSKA IN PROPAGANDNA DELOVNA ORGANIZACIJA

PAKA o. sub. o.

Saleška cesta 3

TITOVO VELENJE

Delavski svet

PONOVO RAZPISUJE

prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA DELOVNE ORGANIZACIJE

Kandidat za razpisana prosta dela in naloge mora poleg splošnih pogojev določenih z zakonom, samoupravnimi sporazumi in družbenim dogovorom, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima višjo ali srednješolsko izobrazbo komercialne, turistične ali druge ustrezne smeri
- da ima pet let ustreznih delovnih izkušenj
- da ima ustrezne moralne vrline in da je politično angažiran
- da njegovo dosedanje delo zagotavlja, da bodo doseženi sprejeti cilji DO

Pisne prijave kandidatov z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema razpisna komisija delovne organizacije v 15 dneh po objavi razpisa.

Imenovanje velja za štiri leta.

Kandidate bomo o izbiri pisno obvestili v 30 dneh po končanem sprejemanju prijav.

Elkroj

PROIZVODNJA MODNE KONFEKCIJE MOZIRJE n. vol. o.

Delavski svet DSSS Elkroj

PONOVO OBJAVLJA

prosta dela in naloge

VODJA PRODAJE

Pogoji: — VEKŠ — I. stopnja

— 4 leta delovnih izkušenj

Kandidati lahko imajo eno stopnjo nižjo izobrazbo. Delo združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene prijave sprejema splošni sektor DO 15 dni po objavi. Vse kandidate bomo o izbiri pisno obvestili najpozneje v 30 dneh po objavi.

naš čas

Mira Zakošek (novinarji).

Izhaja ob četrtkih.

Uredništvo in uprava Titovo Velenje, cesta Františka Foita 10, telefon (063) 850-087 in 850-316 in 850-317. Brzojavni naslov: Informativni center Velenje.

Cena posameznega izvoda je 8 dinarjev, letna naročnina pa 360 dinarjev (za tujino 720 dinarjev).

Zirom račun pri SDK, podružnica Velenje, številka 52800-603-38482.

Grafična priprava, tisk in odprema: CGP Večer, Maribor.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Za »NAŠ ČAS« se po mnenju Sekretariata za informacije izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, številka 421-1/72 z dne 8. februarja 1974 ne plačuje temeljnega davka od prometa proizvodov.

UREDNIŠTVO: Marjan Lipovšek (direktor in glavni urednik), Stane Vovk (odgovorni urednik), Bogdan Mugerle, Janez Plesnik, Tatjana Podgoršek, Boris Zakošek in

Predsednica RK ZSMS Darja Colarič

Med izvoljenimi funkcionarji naj bo čimveč mladih

Občinska konferenca ZSMS Velenje je prejšnjo soboto in nedeljo pripravila posvet za predsednike osnovnih organizacij mladine, ki se ga je udeležila tudi predsednica republiške konference ZSMS DARJA COLARIČ.

Ob tej priložnosti smo ji postavili nekaj vprašanj, ki so povezana s trenutnim delovanjem mladih in mladinsko organizacijo.

Na katera področja naj bi mladi v tem gospodarskem in političnem trenutku predvsem usmerili svoje delovanje?

D. COLARIČ: »Vprašanje sicer zahteva obsežnejši odgovor, v nekaj stavkih pa bi dejala naslednje: Ob naših gospodarskih težavah moramo gotovo največjo skrb nameniti stabilizaciji in doseganju boljših proizvodnih rezultatov. Mlada generacija lahko z aktivnim sodelovanjem pri sprejemanju in uresničevanju stabilizacijskih nalog veliko pripomore k uspešni premostitvi nastalih težav. Druga izredno pomembna naloga so bližnje volitve. V osnovnih organizacijah, občinskih konferencah in na republiški konferenci ZSMS ugotovljamo, da je bilo med evidentiranimi možnimi kandidati sicer zadovoljivo število mladih, žal

Darja Colarič: Imamo številne možnosti za uveljavitev naših mnenj

pa je v konkretnih predlogih za posamezne funkcije ta odstotek precej manjši. To pa je slabo, saj tako izgubljam možnost, da bi uspešneje uveljavili svoje predloge in zamisli.

Zelo aktualna je sedaj študentska politika. Razprave o njej so nakazale številna odprta vprašanja. Eno od njih so kadrovske štipendije. Delovne organizacije namreč vse prepo-

gosto štipendirajo poklice, ki jih ne potrebujejo. Za ureditev tega vprašanja se bomo morali mladi še bolj potruditi.

Naj ob koncu rečem še, da smo v času predkongresnega obdobja, v času, ko je potrebno ugotoviti, katere napake ovirajo naše delo. Ena od njih je prav gotovo premajhna skrb za interesne dejavnosti, še posebno, ker na drugi strani naraščata kriminaliteta in nasilništvo med mladimi. Z boljšo organizacijo interesnih dejavnosti pa bi to težavo gotovo lahko omilili.

Mladina je neaktivna ali premalo aktivna. To je pogosta kritika pa čisto tudi fraza, ki jo slišimo. Kaj vi sodite o tem?

D. COLARIČ: »Marsikdaj je takšna kritika objektivna, saj so osnovne organizacije, so posamezna področja dela, kjer se nismo dovolj izkazali. Vendar pa je tega malo. Najpogostejše je takšno mnenje posledica naše samokritičnosti. Tudi druge družbenopolitične organizacije včasih zatajijo, vendar to raje zamočimo. Mladini pač laže rečemo, da ni dovolj aktivna. Pa smo v zadnjem času na primer veliko naredili na področju štipendiranja, obenem pa smo bili manj uspešni (tako kot tudi drugi) v delegatskem sistemu ali pri povezovanju s

pionirskimi organizacijami. Tu nas čaka še veliko dela, nekaj usmeritev pa smo že pripravili.

Je morda mladinska organizacija v primerjavi z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami zastopljena?

D. COLARIČ: »V posameznih delovnih okoljih mladinsko organizacijo in tako tudi mladino, ki tu dela, ne upoštevajo dovolj. Čeprav vsi govorimo o istih težavah, je pogosto že v idejah čutiti razkorak med mlajšo in starejšo generacijo. In mlajši generaciji marsikdaj premalo prisluhnemo, pomanjkanje izkušenj pa ne pomeni tudi pomanjkanje dobrih zamisli. Prav gotovo pa bo, še posebno tam, kjer mladi ne naletijo na razumevanje, potrebno dodatno mladinsko izobraževanje, da bodo ti sposobni uveljavljati pravilna lastna hotenja. Ševeda se mladinska organizacija ne sme zapirati za plotove, takšna gotovo ni deležna ne razumevanja ne podpore. Iskati mora poti in možnosti za aktivno sodelovanje z drugimi organizacijami, svoja mnenja pa moramo izraziti v samoupravnih organih in organizacijah, ne pa za vogali.

B. Zakošek

Več kot sedemdeset predsednikov osnovnih organizacij ZSMS iz velenjske občine se je prejšnjo soboto zbralo na Dobrni na dvodnevem seminarju, ki ga je pripravila občinska konferenca ZSMS Velenje. Predavatelji so mladim funkcionarjem spregovorili o aktualnih temah kot so položaj delavcev v združenem delu, organiziranost delovnih ljudi v krajevni skupnosti, vloga mladih v političnem sistemu, ekonomske in politične razmere v SFRJ, gospodarska situacija v občini Velenje ter mednarodna politična situacija. Seminarja se je v soboto udeležila tudi predsednica republiške konference ZSMS Darja Colarič.

Zbiranje predlogov za priznanja OF v letu 1982

Žirija za podeljevanje priznanj OF slovenskega naroda pri občinski konferenci SZDL Velenje poziva krajevne konference SZDL, temeljne in druge OZD, samoupravne interesne skupnosti, društva in družbene organizacije v občini Velenje, da podajo predloge za podelitev

PRIZNANJA OF V LETU 1982

Priznanja OF se podeljujejo posameznikom, organizacijam in društvom za njihovo delo in prispevek k dosežkom trajnejšega pomena pri razvoju socialistične samoupravne družbe, zlasti pri:

- uveljavljanju delovnih ljudi in občanov kot nosilcev odločanja na vseh ravneh;
- za dosežke pri uveljavljanju, krepitvi in razvoju SZDL kot fronte delovnih ljudi in občanov ter njihovih organiziranih socialističnih sil;
- uresničevanju ustavno opredeljenih družbenoekonomskih in političnih odnosov na posameznem področju družbenega življenja in dela ter v družbi nasploh, še zlasti pri razvijanju delegatskega sistema in uveljavljanju in razvijanju temeljnih samoupravnih skupnosti.

Priznanja OF se bodo podelila 27. aprila, ob obletnici ustanovitve OF slovenskega naroda in jih lahko prejmejo tisti posamezniki aktivisti in organizacije, ki so s svojim prostovoljnim delom največ doprinesli k dosežkom trajnejšega pomena za razvoj demokratičnih in humanih odnosov med ljudmi in da so s svojim delom dali pomemben prispevek h krepitvi našega družbenopolitičnega sistema in samoupravnih socialističnih odnosov.

Predloge za srebrna priznanja OF z utemeljitvijo pošljite do 3. aprila 1982 Žiriji za podeljevanje priznanj OF pri občinski konferenci SZDL Velenje.

Predloge za bronasta priznanja OF, ki jih podeljujejo krajevne konference SZDL, pošljite prav tako do 3. aprila 1982 predsedstvom krajevnih konferenc SZDL v tisti krajevni skupnosti, v kateri kandidat za priznanje aktivno deluje.

Žirija za podeljevanje priznanj OF pri občinski konferenci SZDL Velenje

Združenje vojaških vojnih invalidov

Vključevali se bodo v prizadevanja za še boljše delo

Preteklo nedeljo je bila programsko volilna konferenca združenja vojaških vojnih invalidov Titovo Velenje. V to organizacijo je vključenih nekaj nad sto članov.

Na zadnji seji je dosedanjí predsednik združenja Martin Tovornik orisal položaj v svetu in doma in ponovno poudaril, da morajo biti borci v prvih vrstah pri razkrivanju sovražnega delovanja. Vključevati se morajo v samoupravne organe delovnih organizacij in krajevnih skupnosti ter s svojo dejavnostjo kar največ doprinesiti za boljše delo na vseh področjih. S svojimi izkušnjami lahko veliko prispevajo k dobri organizaciji SLO in družbene samozaščite. Člani združenja vojaških vojnih invalidov so naloge s teh področij v preteklosti dobro opravljali.

Posebno skrb so posvečali tudi svojim članom. Ostarele in bolne so obiskali na domu. Ob novem

letu so jih obdarili. Spremljali pa so tudi socialni položaj svojih članov ter predlagali, da prejmejo priznavalnino oziroma pomoč štirje njihovi člani. Prav tako so pripravili tudi sezname bolnih ter jih predlagali za klimatsko zdravljenje v zdraviliščih. Udeleževali so se vsch proslav, ki jih je organiziral občinski odbor NOV in krajevni odbori, prisostvovali pa so tudi odkritju spomenika Edvardu Kardelju v Ljubljani. Za vse člane so v preteklem letu organizirali tudi izlet na partizanske Dobrovlje.

Na programsko volilni konferenci so člani govorili tudi o pridobitvi doma borcev in mladine.

Poudarili so, da je ta objekt nujno potreben, saj doslej niso imeli primernega prostora, kjer bi delali in se sestajali. Že doslej so se aktivno vključevali v priprave za pridobitev doma, prav tako pa bodo tudi v bodoče pri njegovi ureditvi. Govorili so še o drugih

pomembnih nalogah, ki jih čakajo v letošnjem letu, opozorili pa so še na nekatere pomanjkljivosti na področju delegatskega in samoupravnega delovanja in znova zagotovili, da se bodo v prihodnje

prav tako aktivno vključevali v delovanje na teh področjih.

Na programsko volilni konferenci so imenovali tudi nov odbor. Za predsednika so izvolili Ivana Siršeta.

M. Zakošek

Tudi v prihodnje se bodo vključevali v delo na vseh področjih

Nič nas ne sme presenetiti 1982

Več storiti za odpravljanje vzrokov

V velenjski občini so že stekle priprave na akcijo Nič nas ne sme presenetiti 1982. Letošnja bo že tretja po vrsti in bo predstavljala nadaljevanje aktivnosti družbenopolitičnih subjektov v prizadevanjih za nadaljnje podružbljanje dejavnosti s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Letos bo v celotni republiki namenjena osnovna pozornost posameznim področjem samozaščite ob upoštevanju dejstva, da je družbena samozaščita osnova splošne ljudske obrambe in da z razvijanjem družbeno-samozaščitne dejavnosti neposredno prispevamo k nadaljnjemu razvoju in krepitvi enotnega sistema splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Pri tej krepitvi je bilo doslej že vediko narejenega, hkrati pa je mogoče tudi ugotoviti, da na nekaterih področjih, kljub naporom posameznih dejavnikov, še vedno prihaja do pomanjkljivosti, ki povzročajo veliko žrtev in materialno škodo. Zlasti ne moremo biti zadovoljni s stanjem na področju prometne in požarne varnosti. Prav zato bo glavni cilj

letošnje akcije Nič nas ne sme presenetiti kar najširše obveščanje in seznanjanje delovnih ljudi z varnostno problematiko, da bi s še boljšo organizacijo, predvsem pa z večjo odgovornostjo na področjih prometne in požarne varnosti, civilni ter narodne zaščite, kar največ prispevali pri odpravljanju vzrokov, ki slabijo požarno varnost in prometne razmere. S tem pa je treba doseči zmanjšanje števila prometnih nesreč, števila žrtev, materialne škode in seveda večjo varnost in zaščito družbenega in osebnega premoženja.

Torej bo glavni cilj letošnje akcije Nič nas ne sme presenetiti v politični mobilizaciji, osveščanju in aktiviranju delovnih ljudi in občanov ter drugih subjektov za uresničevanje nalog s področja družbene samozaščite s tem, da bo glavna pozornost namenjena prizadevanjem za zagotovitev večje prometne varnosti in požarne varnosti ter prizadevanjem za nadaljnji razvoj cestnega prometa, zlasti na tistih območjih, kjer se dogajajo hude prometne nesre-

če. Pri tem bodo posebno pozornost namenjali odkrivanju kršiteljev tistih prometnih pravil, ki so najpogostejše vzrok prometnih nezgod. Eno izmed takšnih skupinskih del so velenjski miličniki opravili že konec prejšnjega meseca, ko so nadzorovali obnašanje pešcev in kolesarjev v cestnem prometu.

Izvedenih bo tudi več primerov praktičnega izvajanja aktivnosti vseh nosilcev (organi za notranje zadeve, reševalna postaja pri zdravstvenem domu, organizacije rdečega križa, vzdrževalci cest, strokovnjaki za izvajanje strokovnih del — gasilci, itd) ob upoštevanju raznih predpostavk: reševanje prometne nezgode s številnimi ponesrečenci, reševanje v primeru, da je večji snežni ali zemeljski plaz zasul vozila in potnike, preverjanje službe urgentne medicinske pomoči v primeru, da se je hkrati zgodilo več nesreč z velikim številom ponesrečencev itd.

Aktivnosti za zagotovitev večje požarne varnosti in zaščite družbenega premoženja naj bi dosegel višek v tednu požarne varnosti,

ko bi z raznimi vajami prikazali dosežene uspehe. V zvezi z uresničevanjem te naloge bo treba seveda v vseh delovnih in bivalnih okoljih izdelati ali izpopolniti oceno požarne ogroženosti in načrte požarnega varstva. Na podlagi izdelanih požarno varnostnih načrtov pa bo treba v vseh okoljih pristopiti k nadaljnjemu urjenju in usposabljanju pripadnikov enot in sploh delovnih ljudi in občanov za primer požara.

Pomembne naloge nas med letošnjo akcijo Nič nas ne sme presenetiti tudi v prizadevanjih za nadaljnjo organizacijsko izpopolnitev narodne zaščite in za zagotovitev učinkovitosti delovanja civilne zaščite. Tako naj bi povsod, kjer civilna zaščita še ni ali pa je pomankljiva,

Letošnja akcija se sicer po načinu izvedbe razlikuje od prejšnjih, vsebinsko pa je dejansko nadaljevanje doslej uspešno izvedenih aktivnosti. Letošnje aktivnosti bodo, kot smo že zapisali, potekale v skladu s programom, ki ga bodo izdelali posamezni nosilci, te programe

bodo nato uskladili v koordinacijskem odboru za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito pri predsedstvu OK SZDL — in nato enotno usmerjali. Nekakšen zaključek aktivnosti s področja SLO in DS za akcijo NNNP 82 pa bo na osnovi vseh teh izvedenih akcij v preverjanju usposobljenosti ene izmed krajevnih skupnosti oziroma organizacije združenega dela za njeno delovanje v različnih pogojih tako v pogojih neposredne vojne nevarnosti, vojne in delovanja družbenopolitičnega sistema na zasedenem ozemlju z vključevanjem vseh sestavin splošne ljudske obrambe.

Na sestanku članov koordinacijskega odbora za SLO in DS pri predsedstvu OK SZDL Velenje prejšnji teden so člani še posebej poudarili, da bodo morali imeti organi zadolženi za izvedbo posameznih nalog vso podporo, tako samih organov v tozidih in krajevnih skupnostih kot tudi družbenopolitičnih organizacij v vseh teh okoljih. Gre za to, da bodo morali delavski sveti in

sveti krajevnih skupnosti izpeljati vrsto konkretnih akcij, tako na področju prometne varnosti, urejanja predpisov s področja prometne varnosti, požarne varnosti kot na področju organiziranja NZ. Storit bo treba vse, da v vseh tozidih, delovnih skupnostih, dislociranih oddelkih in drugih neposrednih delovnih okoljih, stanovanjskih zgradbah, po ulicah, soseskah, zaselkih, vaseh, ustanovimo ustrezne enote civilne zaščite, če jih doslej še ni.

Vzporedno z organizacijskim vprašanjem bo potrebno reševati materialni vidik opremljenosti posameznih enot.

Nadalje so na sestanku posebej poudarili, da si bo treba tudi letos prizadevati, da bo v akcijo vključenih čimveč delovnih ljudi in občanov, ki se bodo morali kar najbolje usposobiti za izvajanje posameznih aktivnosti.

Dogovorili so se, da bodo vsi nosilci aktivnosti izdelali program konkretnih nalog, rokovo opredeljen in ga najkasneje do 15. februarja posredovali občinski konferenci SZDL Velenje.

Gradimo za javno razpravo o problematiki kmetijstva v občini Velenje

Socialna varnost

Socialno varnost zasebnih kmetijskih proizvajalcev smo začeli v Sloveniji urejati v letu 1960 z uveljavitvijo zakona o zdravstvenem zavarovanju kmetov in jo dograjevali z novimi oblikami, vendar s tem proces še ni končan. Pač pa ocenjujemo, da na doseženi stopnji gospodarskega razvoja v celoti in v kmetijstvu vse bolj terjajo vključitev kmetov v celoten sistem socialne varnosti.

ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE

Kvaliteta zdravstvenega zavarovanja se je izboljševala vse do leta 1971, ko je začel kmet uživati enake pravice glede zdravstvenega zavarovanja kot delavec, razen, da nima pravice do nadomestila za čas bolezni. V občini Velenje je po podatkih regionalne zdravstvene skupnosti 558 nosilcev kmečkega zavarovanja, vseh zavarovancev pa je 1.758.

STAROSTNO ZAVAROVANJE KMETOV

— Višina starostne pokojnine znaša 30 % mejnega zneska najnižjih pokojninskih prejemkov iz preteklega leta, kar pa seveda ne daje socialne varnosti na stara leta. Kmečko starostno pokojnino prejema v občini okrog 330 kmetov.

Z republiškim zakonom o združevanju kmetov iz leta 1972 je bilo kmetom — kooperantom zagotovljeno INVALIDSKO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE v enakem obsegu kot zavarovancem — delavcem, če združijo svoje delo in delovna sredstva s kmetijsko organizacijo. Na območju občine je dosedaj takih zavarovancev 92. Od tega števila je aktivnih zavarovancev 50, pokojnino pa jih že sprejema 42. Med aktivnimi zavarovanci je starih do 40 let 60 %.

Od vseh zavarovancev imamo le dva primera, da sta zavarovana oba

gospodar in gospodinja, kar je pogojeno s tem, da kmetije ne dosegajo proizvodnje, ki predstavlja najmanj takšen dohodek kot znaša najnižji osebni dohodek delavca, kar je istočasno tudi garancija za plačilo obveznosti. Po tem zavarovanju, za katerega se kmetje odločajo prostovoljno, je zavarovanih samo 12 % kmetij v občini.

DRUŽBENO VARSTVO OTROK IZ KMEČKIH DRUŽIN: — pravico do pomoči za opremo novorojenega otroka imajo tudi kmečki otroci, višina je enaka kot pri delavcih, prav tako pa tudi otroškega dodatka, če so izpolnjeni določeni pogoji. V naši občini prejema otroški dodatek 320 kmečkih otrok.

Poleg osnovnega kriterija, ki opredeljuje opravičenost do otroškega dodatka, se pri odobranju denarne pomoči upo-

števajo še ostale okoliščine (zdravstveno stanje staršev itd.)

ZAKON O PREŽIVNINSKEM VARSTVU KMETOV: — ob koncu leta 1978 je bil sprejet zakon o preživninskem varstvu kmetov z namenom vsaj delno rešiti problem ostarelih kmetov, ki so nezmogljivi za obdelovanje kmetijskih zemljišč, obenem pa zagotoviti družbeno kmetijsko proizvodnjo na teh zemljiščih.

Po analizi, ki smo jo naredili v preteklem letu, je v občini 21 kmetij, ki imajo pogoje za preživninsko varstvo, seveda pa se ob tem pojavlja dvojno vprašanje, in sicer nepripravljenost za prenos lastništva in potrebna finančna sredstva za izvajanje.

ZAKONA O PREŽIVNINSKEM VARSTVU se v slovenskem prostoru zelo malo poslužujemo, ampak rešujemo socialno varnost

ostarelih kmetov z olajšavami pri plačilih, kar v veliko primerih ni najboljša rešitev, kajti s tem ne rešujemo obojestranskega problema, temveč le nadaljšujemo životarjenje na kmetiji, kmetijska zemljišča pa ostajajo neobdelana.

ZDRUŽENE KMETICE — v razpravi je predlog samoupravnega sporazuma o pravicah in obveznostih združenih kmetov v zvezi z uresničevanjem pravice do poročniškega dopusta. Pravice, ki bi iz njih izhajale, so podobne tistim, kot jih imajo delavke v združenem delu. TOK je že razpisala referendum za dopolnitev samoupravnih aktov in tako zagotovila možnost, da si združene kmetice pridobijo to pravico.

STAROSTNA STRUKTURA KMEČKEGA PREBIVALSTVA je zelo neugodna tudi v občini Velenje, saj je 67 % nad 50 let starih gospodarjev, kar nam potrjuje tudi podatek, da se je delež kmečkega prebivalstva v občini v obdobju desetih let zmanjšal od 7,6 % na 4,7 % v letu 1981.

Nadaljnji razvoj socialne varnosti kmetov mora izhajati iz načela, da ima kmet na podlagi združevanja svojega dela enak položaj in v osnovi enake pravice in obveznosti kot delavci v združenem delu ob ustreznih vključitvi medsebojne solidarnosti in vzajemnosti kmetov samih ter delavcev v združenem delu.

Kmetijska proizvodnja

V občini Velenje razpolagamo s skupno površino 18.240 ha, od katerih je le 37 % kmetijskih zemljišč, obdelovalnih pa 31 %. Njivske površine zavzemajo le še slabih 9 % tako, da pride na prebivalca 4 are njiv in vrtov (SRS — 16 arov) oziroma 16 arov obdelovalne zemlje (SRS — 38 arov). Letno izgubimo na račun gradenj in ugrzevanj okoli 70 ha obdelovalnih površin, od katerih je približno 50 ha njivskih. V občini je le 13 % zemljišč v ravninski nižinski legi, ki so primerne za sodobno mehanizirano kmetijsko proizvodnjo. Površin, primernih za kmetijsko rabo (brez pozidanih površin z vrtovi), je v občini 3.700 ha ali 20 %.

Po vojni se je zraslo prek 1.000 ha kmetijskih površin. Z agro in hidromelioracijami se je s pomočjo kmetijske zemljiške skupnosti v zadnjem obdobju del teh površin intenziviral in sicer za okoli 40 ha ali 3 %.

Stalež goveje živine se je v zadnjih 10 letih, odkar je bila organizirana pospeševalna služba, povečal za 1.100 glav (od 4.400 na 5.500 glav), kar pomeni, da so razpoložljive kapacitete tudi zasedene.

Silosnih kapacitet imamo 12.200 kub. m (zgrajeni silosi v zadnjih 10 letih) v zasebnem sektorju in 1.500 kub. m v družbenem sektorju. Sedaj že silira različne vrste krme 244 kmetij ali 50 % od vseh kooperantov.

V letu 1981 so se površine, zasejane s koruso za zrno in silažo povečale za 40 ha, niso pa se bistveno povečale donosi, saj je bila poraba mineralnih gnojil za 40 % nižja, zaradi pomanjkanja le-teh.

V zasebni lasti imamo okrog 650 traktorjev. Sistem kreditiranja je usmerjen tako, da se daje prednost pri posojilih za traktorje tistim

kooperantom, ki jih še nimajo, oziroma, če kupijo težji traktor, kot je bil dosedanj. Močan nakup traktorjev in ostale kmetijske mehanizacije pa je čutili pri polkmetih, ki jih kupujejo z lastnimi prihranki.

Uporaba sodobne kmetijske mehanizacije pa je marsikje zelo omejena, kar nam pove podatek, da je preko 60 % zemljišč z nagnjenostjo nad 20 %.

Tržna proizvodnja (odkup v zasebnem sektorju) je v primerjavi z 10 letnim obdobjem sledeča:

Do sedaj organizirane kooperacijske proizvodnje prisašev v naši občini nismo imeli in smo s tem prišli šele v letu 1981, ko so se pojavili prvi interesi.

Tudi mešane kmetije so v naši občini Velenje pomemben dejavnik pri proizvodnji hrane in predstavljajo pri odkupu mleka 20 % tržnih viškov, pri odkupu goved 28 % tržnih viškov, obravnavamo pa jih enako pri najemanju posojil, nudenju strokovne pomoči in podobno.

Tržnost pri kooperantih (predvsem na usmerjenih kmetijah) se iz leta v leto povečuje, saj smo v tržnosti mlečne proizvodnje na kmetijo pri vrhu slovenske lestvice.

Vsi ti uspehi so posledica načrtnega pristopa porabe gnojil, strokovnega izobraževanja kooperantov, strokovna prisotnost na terenu in usmerjanja sredstev, ki jih daje združeno delo preko sklada za pospeševanje kmetijstva, LB — Temeljna banka Velenje, hranilno kreditna služba TOK Kmetijstva.

V tem obdobju je bilo vloženo v kmetijsko proizvodnjo v zasebni sektor preko 5 milijard starih din finančnih sredstev, medtem ko soudeležba kooperantov znaša nad 50 % v delu in materialu.

Samoupravno združevanje sredstev

Ze v prejšnjem srednjeročnem obdobju je v občini Velenje na podlagi posluha in pripravljenosti združenega dela, ki se je zavedalo, da je zagotovitev hrane kot nenadomestljivega pogoja za delo in življenje, prišlo do samoupravnega zbiranja sredstev s točno opredeljenim namenom, da v občini pospešimo kmetijsko proizvodnjo in sicer tako, ki jo omogočajo naravni pogoji. Tudi ob sprejemanju srednjeročnega plana 1981—85 je v združenem delu prevladala zavest, da je zaradi nezadostne in nestabilne oskrbe treba zagotoviti pogoje za stabilnejšo družbeno organizirano proizvodnjo hrane, za pospešeno izvajanje družbenega plana v občini na področju kmetijstva. Ta sredstva so v zadnjih letih odigrala pomembno vlogo, posebno še, če upoštevamo, da smo proizvodnjo vsa leta povečevali ne glede na to, da smo zgubljali najboljše zemljišča, zaradi pogreznosti in zagraditve. Ob dejstvu, da mora delovni človek kot porabnik hrane prevzeti tudi skrb za njeno zagotavljanje, je bil sprejet samoupravni sporazum o združevanju sredstev za pospeševanje kmetijstva, ki združuje 0,3 % od bruto OD — iz dela čistega dohodka, kar pomeni povprečno okrog 1,1 milijarde starih din letno. Samoupravni sporazum je dovolj jasn glede obveznosti združevanja sredstev in tudi glede usmeritev in nalog na področju kmetijstva, predvsem pa glede nosilcev nalog.

Za leto 1981 se sredstva niso zbrala v planirani višini ampak le obsegu okrog 60 % tako, da so planirane akcije okrnjene oziroma posamezne tudi neizvajane, vendar bi v planskem letu 1982 ne smele izostati posebno še tiste, ki se navezujejo na regresiranje umetnih gnojil in korus za dodatka k osnovni krmi v živinorejski proizvodnji.

Živinorejska proizvodnja, kar je naša glavna usmeritev, je kljub težavam (pomanjkanje reproductivnih materialov) v porastu, kar pa v celjski regiji ni primer. Proizvodnja mleka je v letu 1981 porasla za 10 % na leto 1980, na območju Mlekarnice Celje pa je manjša za 3 %. Prireja mladega pitovnega goveda je manjša za 10 % in podobna situacija je v regiji. Proizvodnja piščancev je v letu 1981 tekla s polno zasledbo proizvodnih zmogljivosti in je večja od leta 1980 za 10 %, kar je posledica spremenjene tehnologije.

Po podatkih iz leta 1980 z našo proizvodnjo pokrivalo potrošnjo mleka in mlečnih proizvodov za okrog 90 %, pri govejem mesu proizvodnja zaostaja za potrošnjo, pri reji piščancev je proizvodnja za 56 % večja od potrošnje, medtem, ko pa potrebe po svinjskem mesu v celoti krijejo iz ostalih področij.

V skladu z dopolnitvijo zakona o intervencijah v kmetijstvu v SRS bomo morali poskrbeti tudi za ustrezno samoupravno organiziranost v občini v zvezi z združevanjem in porabo sredstev za pospeševanje kmetijstva.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE VELENJE

Komisija za razdeljevanje kreditov

Na podlagi 11. člena pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti v občini Velenje (Uradni vestnik občine Velenje, št. 11/81), samoupravna stanovanjska skupnost občine Velenje razpisuje

NATEČAJ

za posojila iz združenih sredstev vzajemnosti za naslednje namene:

1. posojila organizacijam združenega dela in drugim organizacijam za nakup ali gradnjo najemnih stanovanj za delavce;
2. posojilo delavcem za nakup stanovanj v etažni lasti in za gradnjo zasebnih stanovanjskih hiš;
3. posojila za prenavo stanovanj in stanovanjskih hiš v družbeni ali zasebni lasti, pod pogojem, da se z njim poveča stanovanjska površina ali število stanovanjskih prostorov ali uporabi kvalitetnejša izvedba toplotnih izolacij oziroma racionalnejši sistem ogrevanja
4. premostitvena posojila, ki jih lahko prejemajo družbeni investitorji stanovanjske gradnje in pripadajočih komunalnih naprav in stanovanjske zadruge za čas izvajanja stanovanjske gradnje.

Razpisna natečajna vsota so vsa zbrana sredstva po 10. členu samoupravnega sporazuma o temeljih plana samoupravne stanovanjske skupnosti občine Velenje za obdobje 1981—1985, izločena po zaključnem računu za leto 1981 in prispele anuitete.

I. Pravico do posojila iz združenih sredstev vzajemnosti imajo organizacije in njihovi delavci, katerih TOZD in DS imajo sedež v naši občini, po naslednjem prioriteten vrstnem redu:

- temeljne organizacije združenega dela in delovne skupnosti, ki začasno niso sposobne oblikovati dovolj sredstev v skladu skupne porabe za planiran obseg stanovanjske gradnje, ki vrednostno ni večje od 5 % celotne mase BOD v tem obdobju,
- delavci, ki združujejo delo v temeljni organizaciji združenega dela in delovni skupnosti, ki združuje sredstva vzajemnosti v stanovanjski skupnosti,
- delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom s sredstvi v lasti občani, pri njih zaposleni delavci, delovni ljudje, ki samostojno opravljajo kot poklic umetniško ali drugo dejavnost, ki združujejo sredstva vzajemnosti v stanovanjski skupnosti,
- kmetje ter drugi delovni ljudje,
- upokoenci in invalidi, ki za stanovanjsko graditev namensko varčujejo pri banki.

Zbrana sredstva iz vzajemnosti se bodo dodelila:

- za kreditiranje izgradnje družbenih najemnih stanovanj za tiste OZD in DS, ki začasno niso sposobne oblikovati sklada skupne porabe za stanovanjsko graditev — 50 % vseh zbranih sredstev,
- za kreditiranje nakupa etažnih stanovanj — 35 % vseh zbranih sredstev,
- za kreditiranje graditve individualnih stanovanjskih hiš — 15 % vseh zbranih sredstev — v primeru, da ta sredstva ne bodo razporejena, se bodo dodelila za kreditiranje gradnje družbenih najemnih stanovanj in kreditiranje graditve individualnih stanovanjskih hiš v razmerju, kot se delijo sredstva vzajemnosti.

II. Posojila iz vzajemnostno združenih sredstev lahko pridobijo temeljne organizacije združenega dela in delovne skupnosti, če izpolnjujejo naslednje pogoje in predložijo dokumentacijo:

- da začasno niso sposobne oblikovati dovolj sredstev v skladu skupne porabe za planiran obseg stanovanjske gradnje, ki vrednostno ni večji od 5 % celotne mase BOD v tem obdobju,
- da združujejo sredstva za vzajemnost ali so zaradi neugodnih poslovnih rezultatov začasno oproščene tega združevanja v stanovanjski skupnosti,
- da so sprejele samoupravne splošne akte o osnovah in merilih za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev, usklajene z zakonom o stanovanjskem gospodarstvu in z družbenim dogovorom o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji,
- predložijo plan, v katerem je plan dohodka, finančni plan in plan financiranja stanovanjske gradnje in prenove,
- predložijo potrebe po stanovanjih in program reševanja stanovanjske problematike svojih delavcev,
- sprejmejo na ustrezen način obveznosti vsakoletnega zagotavljanja lastne udeležbe, vračila anuitet in izpolnjevanja obveznosti iz že odobrenih posojil iz združenih sredstev vzajemnosti,
- bodo delavcem dodeljevali standardna stanovanja, klem letu prekoračile družbeno dogovorjenih

meril za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke,

- da gradijo ali kupujejo stanovanja v okviru programa stanovanjske gradnje samoupravne stanovanjske skupnosti,
- da lahko zaključijo finančno konstrukcijo za pridobitev dogovorjenega števila stanovanjskih enot v družbeno usmerjeni stanovanjski gradnji.

Prijavitelci na natečaj morajo zagotoviti oz. izkazati lastno udeležbo in izpolnjevati druge pogoje, ki jih določa pravilnik o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti v občini Velenje (Ur. vestnik občine Velenje, št. 11/81).

III. Delavci, delovni ljudje, upokoenci in invalidi (v nadaljnjem besedilu: upravičenci) iz 3. člena pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti v občini Velenje, lahko dobijo posojilo za gradnjo, nakup in prenavo stanovanj in stanovanjskih hiš:

- če nimajo stanovanja ali pa imajo neustrezno oziroma neprimerno stanovanje in niso sami ali njihovi družinski člani lastniki vseljivega stanovanja, stanovanjske hiše ali vsejivega stanovanja, ki presega 50 kv. m,
- če namensko varčujejo za stanovanjsko graditev v banki ali pa bodo s kakšnim drugim načinom sodelovanja z banko pridobili stanovanjsko posojilo in zagotovili lastno udeležbo.

Neustreznost in neprimernost stanovanja se ugotavlja v skladu s sprejetimi stanovanjskimi standardi v občini.

Za družinske člane se štejejo zakonec, otroci in starši, če živijo v skupnem gospodinjstvu.

Posojilo za gradnjo ali nakup stanovanja ali stanovanjske hiše lahko dobijo tudi delavci, ki imajo ustrezno rešeno stanovanjsko vprašanje, če bodo z gradnjo ali nakupom stanovanja oziroma stanovanjske hiše sprostili družbeno stanovanje.

Posojilo, ki ga dobi upravičenec za nakup ali gradnjo stanovanja ali stanovanjske hiše, znaša največ 40 % od predračunske ali končne kupoprodajne cene standardnega stanovanja. Določbe iz prejšnjega odstavka se uporabljajo tudi pri prenavi stanovanjskih hiš in stanovanj.

Vsak upravičenec lahko dobi ob pogojih, ki jih določa pravilnik o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti v občini Velenje in drugi akti stanovanjske skupnosti, posojilo za standardno stanovanje za 4-člansko družino 70 kv. m, če pa je dejansko število članov večje od štirih, se standardna stanovanjska površina poveča za 15 kv. m na člana.

Upravičenec, ki kupuje, gradi, prenavlja stanovanje ali stanovanjsko hišo, katerega standardna površina je večja od površine pripadajočega stanovanja, ne more dobiti po tem pravilniku posojila za del stanovanjske površine, ki presega standardno stanovanjsko površino.

Prednost za posojilo po tem pravilniku ima delavec, ki:

- ima nižji povprečni mesečni dohodek na člana družine,
- kupuje ali gradi stanovanje oz. stanovanjsko hišo v okviru usmerjene ali zadruženje stanovanjske gradnje,
- kupuje standardno stanovanje,
- ki bo z nakupom, dograditvijo ali prenavo stanovanja oz. stanovanjske hiše sprostil družbeno stanovanje, ki po stanovanjskih standardih ni ustrezno za njegovo družino.

Na natečaj lahko kandidirajo le delavci, ki predložijo:

- dokazilo o namenskem varčevanju pri banki
- opis stanovanjskih razmer
- kupoprodajno pogodbo, če kupujejo etažno stanovanje
- gradbeno dovoljenje, če grade stanovanjsko hišo oziroma jo prenavljajo.

Natečaj za posojilo traja do vključno 20. februarja 1982. Prijave na natečaj, prispele po tem datumu, ne bodo upoštevane. Vloge za priglasitev na natečaj sprejema po sklepu komisije Ljubljanska banka — Temeljna banka Velenje — oddelke stanovanjsko komunalnega kreditiranja, Titovo Velenje, Rudarska 3, kjer lahko udeleženci dobijo podrobnejša pojasnila v zvezi z natečajem.

Vloge bo pregledala komisija in pripravila predlog za odobritev oziroma zavrnitev vlog za posojila iz združenih sredstev.

Sklepe o odobritvi ali zavrnitvi vloge za najem posojila bo sporočila vsem udeležencem natečaja Ljubljanska banka — Temeljna banka Velenje najkasneje 30 dni po zaključku natečaja in sklepala z udeleženci natečaja, ki bodo uspeli na natečaju, posojilne pogodbe.

Ljubljanska banka — Temeljna banka Velenje bo zahtevala od posojilojemalca zavarovanje za posojila in kontrolirala namensko porabo sredstev.

Titovo Velenje, 4. 2. 1982

Predsednik komisije za razdeljevanje kreditov stanovanjske skupnosti občine Velenje
Silvo Koprivnikar, s. r.

Informiranje in „informiranje“

Pred nekaj dnevi se je sestala Krajevna organizacija ZZZB v krajevnih skupnosti Velenje Center levi breg na svoji letni konferenci. V razpravi je bila pred prisotnimi menda razgrnjena tudi problematika izvajanja »Samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za izvajanje programa in obveznosti iz družbenega dogovora o varstvu, urejanju in vzdrževanju pokopališč in grobov, zgodovinskih območij iz predvojnega revolucionarnega delavskega gibanja, narodnoosvobodilne boja in povojne izgradnje samoupravnega socialističnega društva na območju občine Velenje« (Uradni vestnik občine Velenje 4/1981 — v nadaljevanju »Velenjski sporazum«). Prvim »menda«, ker tam nisem bil in pišem na osnovi informacije viz druge roke. Oglašam pa se zato, ker sem bil v razpravi omenjen kot glavni krivec za neko stanje. Prisotni so bili namreč obveščeni, da so v Ljubljani lahko rešili vprašanje spominskih obeležij NOB, kar dokazuje družbeni dogovor, ki je objavljen celo v Uradnem listu SRS, pri nas v Velenju pa se je pojavil neki Krapež, ki je izbral neke predpise in ovira delo na tem področju.

Tak način interpretacije je, milo rečeno, popolna dezinformacija. Pri tem naj takoj povem, da se osebno sploh ne čutim prizadetega. Kot občan nimam niti interesa, niti možnosti, niti moči, da bi katerikoli dejavnost zaviral ali celo onemogočil. Imam le možnost, da prek delegatov v ustreznih skupščinah sodelujem pri oblikovanju ciljev in politike. Kot delavec SDK pa sem res moral po službeni dolžnosti in na osnovi predpisov povedati, da sporazum ni v skladu s predpisi in ga v takšni obliki ni mogoče izvajati. Niti kot delavec niti kot občan nimam pravice, da bi po svoje razlagal predpise in jih uporabljal tako, kot bi mi trenutno pač odgovarjalo. Mislim, da bi bilo na splošno dobro, da bi se tega osnovnega pravila za življenje v urejeni družbi (in to vendar smo!) zavedali vsi.

V čem je dezinformacija? Prikazano je bilo, kot da sta »Velenjski sporazum« in »Družbeni dogovor o spominskih revolucionarnega gibanja, narodnoosvobodilne borbe in socialistične izgradnje na območju ljubljanskih občin« (Ur. list SRS 33/81 — v nadaljevanju Ljubljanski

dogovor) po vsebini enakovredna dokumenta, kar pa niti slučajno ni točno.

Drugi člen Velenjskega sporazuma določa: »Podpisnice tega sporazuma se obvezujejo, da bodo iz dohodka namenila za izvajanje tega sporazuma in družbenega dogovora 0,11 % izračunanega na osnovi bruto osebnih dohodkov zaposlenih delavcev« (prepis z vsemi nedoslednostmi). Sporazum torej določa obveznost iz dohodka organizacij združenega dela. Iz določil zakona o združenem delu (110. člen) in zakona o ugotavljanju celotnega prihodka in dohodka izhaja, da lahko delavci iz dohodka poravnajo obveznosti po samoupravnih sporazumih na osnovi zakona. Kar pomeni, če bi bil na osnovi sistemskih zakonov sprejet predpis, po katerem bi bil dohodek vir za poravnavanje potreb na področju varstva spomenikov, bi se lahko delavci s samoupravnim sporazumom dogovorili, za katere namene in po kakšnih merilih bodo družbe in posamezniki dolžni prispevati. Takšnega predpisa pa, kot vemo, ni. Varstvo, urejanje, vzdrževanje in gradnja novih spomenikov je področje, ki ga delavci generalno rešujejo v okviru samoupravnih kulturne skupnosti, lahko pa so poleg tega sestavni del dela organizacij oziroma programov drugih skupnosti. Na tej osnovi pa je zasnovan tudi Ljubljanski dogovor, ki ne predpisuje nobene nove obveznosti niti iz dohodka niti kakšnega drugega vira, ampak obvezuje podpisnike, da bodo zagotovili »enotno in sistemsko varstvo, vzdrževanje, obnavljanje in evidentiranje obstoječih spomenikov, spominskih plošč in drugih obeležij ter enoten postopek za postavljanje novih na območju ljubljanskih občin«. Če bi pazljivo prebrali ljubljanski dogovor, bi ugotovili, da so se podpisniki obvezali (podpisniki so DPS, DPO, SIS, gospodarstva in družbenih dejavnosti, družbene organizacije, gospodarska zbornica in zavod za spominsko varstvo), da bodo enotno programirali dejavnosti in vsak v svojih planskih dokumentih zagotovili izvajanje dela enotnega programa, ki po njem odpade na posameznega podpisnika. Z dogovorom so torej dosegli, da bo skrb za spominska obeležja postala stalna obveznost širokega kroga zainteresiranih.

Ob tem se ponujajo možnosti za širšo družbeno verifikacijo enega ali

drugega pristopa (pri tem ko eden glede na veljavne predpise sploh ni mogoč), kar pa ni več samo moja stvar.

Ko že govorim na neke trditve, ne morem mimo dejstva, ki ga nihče omenil, pa za stvar ni čisto nepomembno. V uvodnem določilu se Velenjski sporazum naslanja na »Družbeni dogovor o varstvu, urejanju in vzdrževanju pokopališč in grobov, zgodovinskih območij... na območju občine Velenje«. Naslanja se torej na dokument, ki je bil vobravnavi, pa kolikor vem, nikoli ni bil objavljen v uradnem glasilu, tako da ni jasno, ali je bil sprejet. Zdi se mi škoda, da je temu tako, kajti po moji skromni oceni je ta dokument zelo dober in bolj sprejemljivo obravnavati. Dogovor določa v 5. členu: »Udeleženci družbenega dogovora bodo naloge uresničevali neposredno po tem družbenem dogovoru...« Dogovor tudi določa skupen družbeni organ podpisnikov in okvirno opredeljuje naloge podpisnikov. Kot rečeno, mi ni znano ali je ta dogovor zaživel. Tudi ne vem ali se je kdaj sestel družbeni organ — odbor podpisnikov in skušal opraviti vsaj del nalog, ki mu pripadajo po dogovoru. Če se ni, s tem doslej marsikaj zamujeno. Če bi delali po tem dogovoru, bi lahko dosegli, da bi skrb za spomenike in spominska obeležja vnesli v programe vseh samoupravnih organizacij in skupnosti. Naloge bi postale del splošnih nalog, dostojno pa bi se lahko vsi skupaj oddolžili žrtvam, kar je končno dolžnost celotne družbe.

Dvoje sem želel doseči z odgovorom, ki je pravzaprav nekoliko drugačna reakcija, kot smo jih navajali:

1. Opozoriti vse, ki imajo nalog informirati katerikoli krog ljudi, da bi se pri tem morali izogibati polresnic in izkrivljenih dejstev, kajti tak način ni v skladu s normami, ki naj bi v naši družbi veljale. Brez tega samoupravljanje ni mogoče.

2. Pokazati, da so možne za rešitev istega problema tudi druge poti, kot je sporni samoupravni sporazum, ki so v skladu s sistemom in ki lahko dajo tudi boljše rezultate. To so poti, ki jih išče Ljubljanski dogovor, zapisane pa so tudi v Velenjskem družbenem dogovoru, ki ga iz neznanih razlogov nismo pripeljali do konca.

P. K. Velenje

Planinsko društvo Velenje

Zdravje je največje bogastvo

Planinsko društvo Titovo Velenje vabi s programom izletov za leto 1982 vse ljubitelje narave, da uberejo od časa do časa skupno pot, da obogatijo in popestrijo vsakdanjik z novimi spoznanji, odkritji neznanih vrhov in krajev, prijateljstvi.

Ven, v naravo, iz sivega betona in mestnega hrupa! V zamenjo ponuja PD svojimi programom mir tihih gozdov, preproge cvetočega vresja, prekrasne razglede, ki so jih naše gore polne, vizugave in mehke steze in pota, tudi brezpotja. Skratka, lepo in zdravo preživeti nedelje v naših hribihi!

Zdravje je naše največje bogastvo, narava pa je naša največja zakladnica. To je galerija najlepših slik — umetnin, to je koncertna dvorana najbolj ubranih zvokov.

Samo... V to galerijo je treba stopiti pripravljeno! V to koncertno dvorano je treba priti zbran!

Narava ponuja slehernemu, vzame pa samo tisti, ki to ume — zna živeti z naravo.

Iz nje črpamo moč, za uspešnejši in lepši jutri. Kdor je prijatelj in ljubitelj narave, temu ni nikdar dolg čas. Vsak prosti dan, zlasti če je sončen, išče nova pota, odkriva nove in nove kotičke ožje in širše domovine, spoznava mesta in kraje, pomembne iz NOB, obiskuje obeležja, ki spominjajo na junake dne našega naroda, ki opozarjajo, naj čuvamo težko in z žrtvami priborjeno svobodo in našo lepo ter bogato domovino. Ob vsem tem raste v njem oziroma v nas patriotsko čustvo. Domovina je samo ena. Spoznavajmo jo, spoznajmo jo in imeli jo bomo še rajši! Nič ne sme biti pretežno — jeklenimo voljo in zmagujemo! Zmagujemo v borbi s hribi, zmagujemo sami s seboj!

Vračajmo se v svoja delovna okolja vedri in bogatili bomo tudi svojo okolico s človeško toplino, ki nam jo dajejo ljudje, s katerimi se srečujemo v naših gorah, srečujemo zunaj mestnega vrveža.

Planinsko društvo Titovo Velenje je začelo organizacijo izletov leta 1967. Eden izmed izletov letošnjega, pro-

grama bo že dvestoti. Kateri bo to, pa naj ostane presenečenje.

Okrog 10.000 ljudi — ljubiteljev planin — je v teh letih PD varno hodilo na izlete. Gotovo je samo s to dejavnostjo — izletništvom — opravljeno veliko društveno oziroma družbeno-politično delo. Dejavnost PD Titovo Velenje pa zadeva še druge smeri in delovanja.

Vsem, ki se bodo odločili za skupno planinarjenje, priporočamo, da se odločijo za tiste izlete, ki zanje niso prezahtevni. Za uspešno pot in srečen povratek je pomembna volja, upoštevajte poti, zahtev in nasvetov vodij izleta ter pogojev in obvezna planinska oprema: planinski čevlji, vetrovka, pulover, kapa, rokavice, šal ter oprema, ki jo planinec vedno nosi v nahrbtniku, to je: rezervno perilo, dežni plašč (tudi dežnik), komplet prve pomoči, zemljevid, dokumenti (tudi fotoaparati in daljnogled). Pred zahtevnejšimi izleti oziroma pohodi priporočamo krajše kondicijske izlete. Prijave udeležencev bo zbiral društvena pisarna po vrstnem redu do polne zasedbe avtobusa, hkrati s plačilom stroškov. V pisarni PD Titovo Velenje bodo prijavitelci dobili podroben program vsakega izleta. Na plakatu bo vedno navedena tudi ocena.

Izbira prehrane bo v celoti prepuščena udeležencem samim, zato je za daljše ture priporočljiva zadostna količina primernih jedil in pijač. Vodstvo izleta lahko v primeru slabega vremena po posvetu z udeleženci spremeni prvotni program izleta.

Vse, ki radi fotografirajo, vabimo, da ohranjajo vtise z izletov na fotografijah in jih pošljejo Planinskemu vestniku v objavo. Kdor pa je večje pisanje, naj o pohodih oziroma vstih s poti piše in prispevke posreduje propagandni komisiji (v pisarno društva). Najboljše prispevke bomo posiljali v časopise, revije, za morebitno objavo. Najboljše prispevke bomo po oceni komisije na izletu v NEZNANO primerno nagradili.

Če se prijaviš izleta ne udeležiš, ostane denar društvu.

Društvena pisarna je na Saleški 18. Tu lahko dobite vse informacije, in sicer vsak torek in četrtek od 17. do 19. ure. Če se niste član planinskega društva, se lahko tudi včlanite. Članarina za leto 1982 je 100 din za člane, 50 din za mladince in 20 din za pionirje.

V pisarni PD Velenje dobite tudi dnevnik Saleške planinske poti, ki jo je društvo pripravilo pred osmimi leti in jo oskrbuje.

Če vas je zamikalo, da bi z velenjskimi planinci ubrali pota po hribihi, se za izlete vedno pravočasno prijavite, saj je zanimanje za planinske izlete vsak dan večje.

Na svidenje na Stolu 21. februarja. Julijana Hočevar

Program izletov v letu 1982

1. Partizanski pohod Osan-karica — Rogla
2. 17. pohod na Stol
3. za dan žena po Saleški poti
4. Dravograd — Tolsti vrh — Strojna
5. TRIM POHOD po Saleški poti — Paški Kozjak
6. Goriska brda
7. 6. Mojstrana — Krma — Lipanca — Pokljuka
8. 11. 7. Hafner (Avstrija)
9. 24.—25. Triglav
10. 21.—22. 8. Kanin
11. Graška gora — TRIM POHOD
12. 9. Dravski Kozjak — Ostri vrh
13. 10. orientacijsko tekmovanje za pokal PD Titovo Velenje — Paški Kozjak
14. 24. 10. Šišernikova pot — Zahodno Pohorje
15. 11. NEZNANO — zaključek izletov
16. 31. 12. SILVESTROVO V GO-RAH

Društvo upokojencev Titovo Velenje

Od skromnih začetkov do 1540 članov

Med društvi upokojencev, kolikor jih je v občini Velenje, je brez dvoma najbolj aktivno društvo upokojencev iz Titovega Velenja. Pred dvema letoma je praznovalo jubilej — 25-letnico obstoja. Najprej je društvo delovalo kot socialna ustanova, pozneje pa je postalo pomemben dejavnik združevanja in povezovanja občanov,

ki so kljub upokojitvi še želeli organizirano delovati. Zato si je društvo zelo prizadevalo kar najbolj razširiti in izboljšati svojo dejavnost. To jim je povsem uspelo pred tremi leti, kar kaže tudi podatek, da se je število članov prav zaradi uspešnega dela kar podvojilo. Samo minulo leto se je v društvo vpisalo 228 novih članov. Velenjsko društvo upokojencev ima danes že 1540 aktivnih članov. Glede na tako številčno članstvo je tudi vodstvo pred odgovorno nalogo, kako tudi vnaprej kakovostno zadovoljiti vse potrebe in želje.

Takšno aktivnost na vseh ravneh in delovne uspehe je društvo doseglo prav zaradi dobrega vodstva, še posebej izvršilnega odbora, ki se redno sestaja. Za dobro organiziranost in številne druge uspehe pa gre levji delež tajniku FRANCU HABATU, ki je o delu društva takole pripovedoval: „Sedanje delo društva se močno razlikuje od prejšnjega, kajti danes rešujemo upokojencem takšne probleme, za katere pred leti še nismo. Med najčestšimi so vsekakor pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter socialno varstvo. Stanovanjsko vprašanje smo zahvaljujoč društvu povsem rešili. Vsi socialno ogroženi, teh je bilo v minulemu letu 381, prejemale varstveni dodatek. Prav tako smo organizirali brezplačno pravno službo, ki daje nasvete vsem upokojencem, tudi tistim, ki niso naši člani.

Glede na to, da se število članstva bliskovito večja, smo razširili tudi rekreativno dejavnost, in sicer balinarstvo, kegljarstvo in šahovsko. Tudi število izletov in piknikov se je povečalo, saj smo v preteklem letu organizirali devet izletov in deset piknikov, ki se jih je udeležilo več kot 1300 upokojencev. To je vsekakor veliko število, s tem, da so se izletov in piknikov lahko udeležili tudi nečlani. Prav tako smo dokaj aktivni v kulturni dejavnosti, saj imamo v društvu moški pevski zbor, ki bo marca letos proslavil 20-letnico obstoja ter ženski pevski zbor, ki smo ga ustanovili lani.

Za vse te našteje dejavnosti pa je potrebno imeti določena sredstva, ne zgolj za rekreativno dejavnost, marveč tudi za organizirana potovanja, izlete, piknike in drugo. V minulemu letu smo porabili nekaj manj kot dva stara milijona za športno dejavnost. Mnogo več denarja pa smo porabili za socialno pomoč, saj smo mnogim socialno najšibkejšim članom omogočili enodnevni brezplačni izlet v parti-zansko Rašico in sofinancirali

zdravljenje nekaterim članom v raznih zdraviliščih.

Poleg tega smo v mesecu decembru obdarili vse naše člane, starejše od 80 let in tiste, ki so socialno najšibkejši. Tudi društvu upokojencev šostanj smo za njihovo dejavnost prispevali 9275 dinarjev. V domu za varstvo odraslih v Titovem Velenju je trenutno

120 oseb, katere prav tako, ne glede od kdaj kdor prišel, ob novem letu obdarimo ter zanje tudi delno skrbimo. Preteklo leto nas je torej veljalo preko 203.000 dinarjev, kar je za naše društvo velik finančni izdatek.

Vsakdo se bo vprašal od kod nam tolikšni denar, kajti letna članarina člana je le 40 dinarjev in še od tega je potrebno dva dinarja odvzeti republiški zvezi upokojencev. Da pa kljub temu vse denarne obveznosti sproti krijemo, nam je v veliko pomoč naš klub upokojencev, v katerem imamo manjši gostinski lokal. Z ustvarjenim prometom le-tega tako pokrijemo vse izdatke.

V mesecu decembru smo imeli letne konference vseh društev upokojencev v občini Velenje, katere so bile nadpričakovano obiskane. Upokojence smo podrobneje seznanili s preteklim delom in problematiko društva. Naš delovni program za letošnje leto pa bo približno takšen kot lani.

Za obveščeno članstvo smo poskrbeli tako, da smo v preteklem letu izdali prvo številko Biltena. Tudi letos bomo izdali Bilten in to predvidoma v mesecu marcu. V njem bo podrobneje opisan finančni načrt, koledar izletov in piknikov, manjkalo pa ne bo tudi drugih zanimivosti. B. Mugerle

Zdravstveni center Velenje — referat za zdravstveno vzgojo

Zakaj vaš otrok moči posteljo?

Skoraj nobeno vprašanje ne povzroča pri starših toliko različnih mnenj kot problem vzgoje čistote v prvih letih otrokovega življenja. Tu gre za navajanje otroka, da bi opravljal malo in veliko potrebo v kahlčo.

Na začetku svojega življenja izloča otrok iz telesa škodljive snovi samodejno in nezavedno, z občasnim praznjenjem črevesja in sečnega mehurja. Šele postopoma se začne zavedati te svoje funkcije in ob tem se pojavlja tudi sposobnost, da izločanje povsem podreja svoji volji. Otroku postane zmožen zavestno opravljati te funkcije šele takrat, ko se njegov živčni sistem razvije do zahtevane stopnje zrelosti. Otroku je čist takrat, ko začuti potrebo in čaka na prvo priložnost, da na praviem mestu in na ustrezen način to opravi, po možnosti samostojno. Pri nas so povprečno otroci suhi in čisti med 2. in 3. letom, strokovnjaki pa menijo, da ima otrok vso pravico, da se še pomoči nekako do 4. leta. Veliko je tudi otrok, ki postane drži šele med 5. in 6. letom.

Zadnje črevo in sečni mehur zapirata krožni mišici zapiralki, ki ju imenujemo sfinkterja. Ker delata ti dve mišici sprva povsem avtomatično in ju je šele pozneje mogoče zavestno nadzorovati, ju je še posebno težko nadzorovati takrat, ko zavest ne deluje, to je med spanjem. Otrokov živčni sistem mora dozoreti do določene stopnje, da bi lahko zadrževal blato in seč tudi med spanjem oziroma da bi se prebudil, ko začuti, da mora na potrebo. Počasnost pri nadzorovanju sfinkterjev med spanjem pa seveda ne pomeni, da je otrok bolan ali pomanjkljivo razvit, še manj pa je to dokaz za otrokovo lenobo ali porednost. Kontrole mišic zapiralk med spanjem ne moremo z ničemer

pospešiti. Edini način, da postane otrok ponoči čimprej suh, je — ničesar ukrepati. Mnogi starši pa se težko odločijo za potrpežljivo čakanje. Zvečer mu ne dovolijo piti, ga pred spanjem opominjajo, mu grozijo ali pa mu vse mogoče obljubljajo, samo da bi do jutra ostal suh. Ponoči ga večkrat prebujajo, ko pa ostane vse brez uspeha, se norčujejo iz njega, ga ponižujejo pred vrstniki in ga celo telesno kaznujejo.

Ob takem ravnanju staršev se fiziološko močenje postelje, ki je do 3. leta normalen pojav, spremeni v nevrotično motnjo v funkciji mehurja, v patološko močenje postelje — v enurezo. Ta lahko traja več let, včasih tudi do pubertete. Do enureze torej pride, če starši z napačnim ravnanjem obremenijo otrokovo duševnost s strahom, nezaupanjem vase, z občutkom krivde, z odporom, nezadovoljstvom ali kljubovanjem pri navajanju na kontrolo sfinkterjev. Vse to izzove negativna čustva, povezana z delovanjem sečnega mehurja, v živčnem sistemu se ne razvije avtomatski nadzor sfinkterjev v snu, temveč se pojavi bolezensko močenje. V tem primeru govorimo o primarni ali kontinuirani enurezi (neprekinjeno močenje).

Kadar začne otrok po krajšem ali daljšem času „suhega režima“ spet močiti posteljo, govorimo o sekundarni enurezi. Najpogostejše se pojavlja med 4. in 6. letom, pogosto kot reakcija na čustven pretres, ki ga je otrok doživel oziroma ga še vedno doživlja. Takšni pretresi so: rojstvo drugega otroka, ločitev od staršev, odhod v šolo, spori med staršema, telesna poškodba, operacija, itd. Ti doživljaji utegnejo sprožiti enurezo samo tedaj, če se je otrok razvil v neoporno, nevrotično osebnost. Če je torej nagnjen k nevro-

tičnemu reagiranju. Napačna vzgoja je torej poglavitni vzročni dejavnik tudi pri pojavu sekundarne enureze.

Psihogeno enurezo, ki nastane kot posledica čustvene napetosti otroka, pa moramo razlikovati od otežene ali povsem onemogočene kontrole sfinkterja pri nekaterih nepravilnostih ali pri bolelni hrbtničnega mozga, pri vnetju sečnega mehurja ali pri sladkorni bolezni.

Intenzivnost in potek enureze sta zelo različna. V nekaterih primerih moči otrok v razmaku nekaj dni, drugič vsako noč, včasih tudi večkrat v isti noči, hkrati z enurezo v snu se lahko pojavlja tudi enureza v budnem stanju. Dogaja se, da enureza za mesec ali dva spontano preneha, nato pa se ponovi. Včasih enureza sama po sebi preneha že v otroštvu, pogosteje izgine v začetku pubertete, včasih se nadaljuje tudi v njej. Pri deklicah navadno preneha prej kot pri dečkih. Mnogi nekdajšnji enuretički imajo tudi še v odraslih letih „občutljiv“ sečni mehur.

KAKO PREPREČEVATI IN ZDRAVITI ENUREZO

Enurezo moramo preprečevati tako, da se izogibamo vseh tistih prsil, s katerimi skušamo otroka „naučiti“, da v snu nadzoruje svoje sečni mehur. Potrpežljivo moramo čakati, da se bo nadzor nad sfinkterjem v snu razvil sam od sebe v naravnem procesu dozorevanja organizma. Še posebno potrpežljivo moramo biti z otrokom, pri katerem slutimo nagnjenost k enurezi: če je bil npr. že kdo iz družine enuretički, če je otrok razumsko slabše razvit, če je bil nedonošenček, če je telesno zaostal, bolhen in podobno.

Zvonka Sešek, psihologinja

Stanko Goličnik

Vzreja živine reže bolj tanek kos kruha

V Belih vodah, kjer so letošnjo zimo s cest pluzili že skoraj dvometrske zamele, je ostalo le še bore malo snega. Zato pa so okoli

Stanko Goličnik: »Kogar ne moti delo od jutra do večera, ta bo lahko uspešno gospodaril«

domacij, kljub mrazu, zaživela razna kmečka opravila, ki bi drugače čakala na toplejše pomladne dni.

Tudi pri Počivalniku, kot domačiji, ki jo od staršev počasi prevzema Stanko Goličnik, pravijo domačini, v teh dneh ni miru. Čas je primeren za gozdne poseke in tudi drugih del na veliki kmetiji ne zmanjka, saj se

dan kaj hitro prevesi v noč, ko je po napornem delu potrebno pač malo predahni.

Na kmetiji, ki obsega 20 hektarov travnikov in pašnikov ter 40 hektarov gozdov, redijo sedaj 25 glav živine, večinoma pitancev. Vsako leto oddajo kakšnih osem pitancev, ki tehtajo od 600 do 700 kilogramov.

Pri Goličniku pred desetletjem niso načrtovali tako naglega razvoja. Takrat so imeli precej manj živine in tudi sodobne mehanizacije, ki jim sedaj lajša delo in omogoča večji pridelek, ni bilo. Leta 1972 pa so na pobudo kmetijske zadruge pričeli preusmerjati domačijo. Najprej so se lotili hleva, a tudi druga več kot dvesto let stara poslopja, ki jih je kupil Stankov ded, so posodobili in preuredili. Ugodne kredite so dobili pri kmetijski zadruzi, seveda so sami prispevali največji delež. Z lastnim delom so stroške gradnje še nekoliko zmanjšali. Kljub vidnemu napredku pa Stanko ni povsem zadovoljen.

»Mislim, da vzreja živine nudi preskromen dohodek. Potreben denar za vzdrževanje in razvoj kmetije moramo tako iskati še drugje. Najpomembnejši vir je vse-

kakor gozd. Poleg poseka v domačem gozdu delam včasih še v družbenem sektorju in tudi tu zaslužim kakšen dinar. Pozimi s traktorjem splužim krajevne ceste. Delo sicer ni preveč prijetno, a je tudi dodaten dohodek. Tako pač laže in hitreje uresničujem zastavljene načrte.«

Mlademu gospodarju dela pač nikoli ne zmanjka, saj je tudi družbenopolitično delaven. Je predsednik krajevne skupnosti, opravlja pa še vrsto drugih pomembnih funkcij v domači vasi. Prosti čas pa namenja družini — ženi, s katero se je poročil pred petimi leti in dvema majhnima otrokoma.

Sedaj pri Goličniku načrtujejo gradnjo nove hiše, zato o povečanju glav živine ne razmišljajo. »Sicer je pa tako,« pravi Stanko, »če ne bi ljubil tega dela, če ne bi želel biti sam svoj gospodar, potem se reje živine gotovo ne bi lotil. Izračun, ki sem ga delal za kmetijski inštitut Slovenije, mi je namreč potrdil misel, da bi bil moj zaslužek večji v kakšni delovni organizaciji, kot pa tu. Seveda pa so tudi za nas kmete določene ugodnosti, kmetija je pač kapital in če ti delo ni pretežko, bo tudi napredek kmalu opaziti.«

B. Zakošek

V sodobno urejenem hlevu imajo sedaj 25 glav živine

Čebelar Franc Pečovnik

»Delo s čebelami je zares prijetno, če ima človek te drobne živalice rad. Kar pusto je sedaj pozimi okoli mojega doma, ker ga ne obletavajo,« je dejal eden največjih čebelarjev v občini Velenje Franc Pečovnik iz Raven.

Čebelarji že dolgo. Komaj je začel hoditi v šolo, ko mu je oče zaupal panj čebel, za katere je sam skrbel. Seveda je bil navdušen, njegovo veselje do čebelarjenja pa je z leti rastlo.

Danes ima Franc Pečovnik 120 panjev čebel z rezervnimi družinami. Na leto pridelava okoli dve tona medu. Je kooperant Medeksa iz Ljubljane. Tej delovni organizaciji oddaja vsako leto tona medu. Za Medeks proizvaja še nekatere druge izdelke.

S čebelami je veliko dela, poudarja Franc Pečovnik. Skrbno jih je potrebno nadzorovati in skušati preprečiti bolezni, ki se tudi na našem področju v zadnjem času močno širijo. »Prav zaradi tega smo posvečali v čebelarski družini Ravne, v preteklem letu največ pozornosti preprečevanju bolezni. V času, ko so bolezni razširjene na določenem področju, tja oziroma od tam ne vozimo čebel na pašo.«

Dober čebelar si mora prizadevati, da pridelava kar največ medu. Če pa hoče to doseči, pravi Franc Pečovnik, ni dovolj čebelnjak, ki stoji na enem mestu. Čebele je potrebno voziti tja, kjer je paša kar najboljša. Ko na našem področju smreka ne med več, odpelje čebele na višje ležeča območja. Da bi njegove čebele pridelale kar največ medu, je Franc Pečovnik izkoristil letošnjo zimo za pravno tovarnjaka s katerimi bo prevažal čebele na mesta, kjer bo dobra paša.

V teh zimskih dneh, ko čebele mirujejo pa pripravljajo nove panje. Kakšnega naredi tudi za prijatelje.

Čebelarjenje je zahtevno delo. Veliko truda je potrebna za pridelovanje medu. In čeprav je med zadnje čase kar dobro cenjen, poudarja Franc, njegovo delo ni v celoti poplačano. Toda tudi, da možnosti čebelarstva na našem področju še zdaj niso polno izkoriščene, zato je tudi prav, da si

čebelarke družine prizadevajo, da navdušijo za to vrsto dejavnosti, ki je tudi vse pomembnejša gospodarska panoga, kar največ mladih. Da bi to dosegli, pomagajo pri organizaciji čebelarskih krožkov na osnovnih šolah. Tudi Franc Pečovnik vodi takšen krožek na podruž-

Franc Pečovnik: »V teh dneh je okoli mojega doma zelo pusto. Poleti pa je tu okoli vse polno čebel.«

nični osnovni šoli Štirinajste divizije v Ravnah. To šolo obiskujejo sicer le otroci do četrtega razreda osnovne šole, pa kljub temu lahko trdimo, da so uspešni čebelarji. Pred šolo so postavili mali čebelnjak. Prvo družino čebel jim je podaril Franc in pričeli so z delom. Sedaj imajo že štiri družine in pridelajo toliko medu, da z njim pokrijejo potrebe te šole. Tako je njihova prehrana obogatena z dobrim domačim medom. Franc pa ob tem upa, da bodo njegovi učenci tudi kasneje uspešni čebelarji.

Franc Pečovnik je bil v preteklem mandatnem obdobju tudi predsednik čebelarke družine Ravne, katera združuje okoli 70 čebelarjev iz Raven, Zavedenj, Belih vod, Šostanja, Lokovice, Topolšice in Gaberk, skupno pa imajo okoli 1300 panjev čebel. Povedal je, da so v preteklosti posvečali veliko pozornosti izobraževanju čebelarjev, saj se zavedajo, da bodo ti le tako uspešni pri svojem delu. Poseben poudarek ob tem so dali preprečevanju in odkrivanju bolezni pri čebelah.

M. Zakošek

Ena izmed tečajniških vrst na Pungartu na Kopah — za delavce Gorenja in njihove družinske člane resnično ena izmed najpri-
ljubljenejših oblik zimske rekreacije.

TGO Gorenje

Smučarski tečaj za delavce

Tudi letošnjo smučarsko sezono so delavci Gorenja s pridom izkoristili za smučarske tečaje. Prvi tečaj so imeli ob novoletnih praznikih, drugega pa sedaj v času šolskih počitnic.

Tako kot v preteklih letih, so tudi letos priredili petdnevni začetni in nadaljevalni smučarski tečaj, ki se ga je udeležilo tudi precej otrok delavcev Gorenja. Zanimivo je, da je število tečajnikov sicer manjše kot včasih, vendar pa se mnogi delavci že raje odločajo za samostojno smučanje. Preko službe za rekreativno in kulturno dejavnost v Gorenju nabavljajo le smučarske karte za smučanje na Golteh in Kopah.

Letos so se delavci odločili za tečaje na Kopah, kjer je za začetnike res bolj primerno smučišče. Poleg vaditeljev so imeli pri-skrbljeno toplo malico, avtobusni prevoz, snega pa je bilo tudi ravno prav. Zato so se tečajniki na koncu tudi pomerili v vožnji med slalomskimi vrati in prikazali svoje znanje, na katerega so bili kar najbolj ponosni.

Za smučanje in tudi za tekmo-vanja je veliko zanimanja med delavci, ki se bodo v naslednjih dneh pomerili na tekmovanjih med tozdi, medtem ko na prvenstvu Gorenja v vesleslalomu pričakujejo kar nad 400 smučarjev.

Vinko Jerčič

Srečanje na delovnem mestu

Franc Zidarn in Jože Bastl

Franc ZIDARN: »Plače imamo res prenizke.«

Jože BASTL: »Starejši odhajamo, mladih pa ni.«

Posedanje v toplih vratar-nicah, dvigovanje telefonske slušalke, avtomatsko odpiranje vrat, tu in tam pregled kakšne odpremnice ali dovolilnice; za nameček še sprehod, ki ga zahteva odhod in vratarjev »šilt« je mimo. Pa na svidenje čez dvajset ur. Takšne naj bi bile lepe strani vratarskega poklica. Naj bi bile, ker niso. To sta potrdila tudi dva izmed vratarjev v nazarski lesni industriji, Franc ZIDARN in Jože BASTL, ki lepih besed za svoj poklic skorajda nista našla. Toplo je res bilo v vratar-nicah, pa dokaj »morno«, ker je bil dela prost dan in zato tudi telefon ni nenehno brnel. Ob kakšni drugi priliki verjetno ne bi bilo časa za sproščen pome-nek.

Franc Zidarn je na Glinu že dvajset let. Polovico te dobe je prebil v vratar-nicah, prej je delal na skladišču rezanega lesa. Zrhljano zdravje ga je po desetletju privedlo do vratarske službe. Nič kaj navdušen ni bil nad tem, a časi so bili takšni in navade tudi. »O lepih straneh vratarskega poklica naj bi spregovoril? V tem primeru bom povedal presneto malo, ker nobene ne poznam. Zares zahtevno, odgovorno in predvsem nevhvalno je naše delo, pa naj kdorkoli reče kar hoče. Vsek se »vpikuje« v tebe, pa naj bo »višji« ali »nižji«.

Največ prglavic nam seveda delajo nedisciplinirani in neodgovorni delavci, tako med delovnim časom, kot izven njega. Velik trn v peti smo jim in se do nas tako tudi vedejo. Seveda ne morejo (nočejo) razumeti našega posla. Jasno je, da nas ne gledajo vsi po strani, precej pa jih je. Povrh

vsega smo velikokrat še brez mo-či.»

Seveda to niso vse tegobe o katerih sta spregovorila Franc Zidarn in Jože Bastl, ki je vratar že sedem let. Tudi on je postal vratar zaradi bolezni. Prej je bil zaposlen v stavbenem pohištvu, nad novo službo pa pred sedmi-mi leti ni bil prav nič navdušen. Nenehne kontrole odpremnice, pa dovolilnic za ljudi, ki prihajajo in odhajajo; obhodi po prostora-m kompleksu nazarske lesne industrije, ki znajo biti tudi nevarni; stalno vrtenje telefon-skih števil, odgovarjanje na kli-ce in tako dalje. Zares odgovor-no delo torej, ki pa po nju-nem mnenju nikakor ni dovolj ovrednoteno. V primerjavi z drugimi je vratar preslabo pla-čen, če pa je poleg tega še inva-lid, so prejemki še toliko slabši.

Jože Bastl: »Ni čudno torej, da ni zanimanja za naš poklic. Starejši se bomo počasi umaknili v pokoj, mladih pa ni, zlasti se-daj, ko ne velja več »pravilo« o invalidih in bolnih delavcih. Razlika med prejšnjimi leti in sedanostjo? Boljše vratar-nice imamo in veliko več obveznosti in odgovornosti. Drugih razlik skorajda ni.«

Mišljenje obeh vratarjev je enako in najbrž tudi drugih. Za njihovo usposabljanje je v delovni organizaciji dobro poskrblje-no. Zadovoljna sta tudi z dvanajsturnim delavnikom, ker se ob prostih dnevih lažje naspita in odpočijeta, kot bi se ob de-lu v štirih ali treh izmenah. In s službo v dneh, ko v delovni organizaciji ne delajo, sta tudi zadovoljna. Zadovoljstva ni prav veliko, nekaj pa le.

J. P.

Najmlajši na smučeh

Smučarska šola Golte, ki deluje v sklopu Rdeče dvorane v Titovem Velenju, je letos pripravila tudi tečaje za najmlajše smučarje. Tako so v zadnjih dveh tednih »soprevili« smučarsko šolo varovanci otroških vrtec v Titovem Velenju. Ker ni bilo snega, je bilo še bolj imenitno za mlade nadebudneže, saj so se na tečaj vozili z avtobusom. Vsako jutro ob osmi so se nasmejani, polni pričakovanj, odpe-

ljali proti Mislinjski dolini, kjer so si pri Dovžah poiskali primerno strmi-no, seveda s snegom pokrite travnike. Takšnih krpic pa je v Mislinjski dolini še veliko in prav čudno je, da niso še bolj izkoriščene.

Mlade Bojane, Anje, Andreje, pa Bojani, Borisi in ostali so se na koncu tudi preizkusili v vožnji skozi vrata in vsi, ki so prestali ognjeni krst, so prejeli tudi zasluženo priznanja.

Ura, dve na snegu sta kar prehitro minili, čeprav je bilo treba na sneg kar precej daleč. Pa je zato bilo še več doživetij in na avtobusu več petja, veselja, takšnih in drugačnih »komenta-jev«. Pravi smučarski živ-zav, tak-šen, ki je na tekmovanjih svetovnega pokala. Saj, ko bi bilo več snega, bi tudi na bližnjih velenjskih bregovih bilo živahno.

Hinko Jerčič

Veselje na snegu

Mi pa nismo se uklonili (9) Piše: Franc Pistotnik

Pot in vrnitev iz Mauthausna

Sele sedaj smo se počutili kot na pol svobodni, kajti čakalo nas je še srečanje z gestapom v Mariboru. O tisti popotnici, ki smo jo prešli v taborišču, ni bilo ne duha ne sluha. Kljub temu smo se še kar dobro razpoloženi odpejli proti Dunaju, kamor smo prispeli malo pred polnočjo. Na naslednji vlak proti Mariboru smo morali čakati do četrte ure zjutraj. Restavracija na kolodvoru je bila zatemnjena, vendar odprta vso noč. Prva naša skrb je bila, kje dobiti kaj za pod zob. Denar smo sicer imeli vsi, toda živilskih kart nihče. Brez teh pa se ni dalo nič dobiti. Natakarcia v restavraciji nam je povedala, da ima brez kart samo krompir. Za nas ki smo bili navajeni samo na kolera, bo to prava delikatesa.

Dobili smo naročeno porcijo. Koliko bo to stalo, ni bilo važno, samo da je nekaj. Na krožniku je bilo kakšnih 10 drobnih polovičk. Kaj bo takšna porcija za naše prazne želodece? Ko smo plačali, smo zahtevali še enkrat. Toda natakarcia nam je razložila, da nam brez živilskih kart ne sme dati več. Kmalu je nekdo opazil, da so tri natakarcie in da vsaka streže v svojem prostoru. Tako smo še dvakrat menjali

prostore in natakarcie in pospravili še pri vsaki po eno porcijo. Ker je zmanjkalo sob z natakarciami, je bilo naše pojedine na Dunaju konec.

Po dolgem času smo spili vsak en vrček piva. Prileglo bi se nam sicer bolj 2 del vina, toda z vinom ni bilo nič. Končno smo le dočakali vlak. Z vsakim piskom lokomotive smo bili bliže domu. Po nekajurni vožnji je železničar naznanil prihod v Maribor. Kljub temu, da smo bili že skoraj doma, smo se s tesnimi občutki in negotovostjo javili na mariborskem gestapu.

Ob oddaji prejetega pisma v taborišču, naslovljenega na mariborski gestapo, smo sprejeli živilske karte za dva dni in denar za vožnjo. Ker smo imeli do odhoda vlaka še tri ure časa, v žepu pa živilske karte, je bila naša skrb, kje je najbližja pekarna in mesarija. Tako smo do prihoda vlaka vnovčili in tudi pospravili vse dobrote namenjene za dva dni.

Ker smo bili iz raznih krajev takratne Stajerske, smo se končno poslovili. Pozdravili smo se: „Na svidenje — toda nikoli več v koncentracijskem taborišču Mauthausen!“

(Konec)

Združenje borcev NOV Pesje

Dobro sodelovanje z najmlajšimi

V domu družbeno političnih organizacij Pesje je bila pred dnevi redna letna konferenca združenja borcev NOV Pesje. Poleg članov združenja so se je udeležili številni gostje. Na konferenci so najprej spregovorili o delu odbora ŽB NOV Pesje v preteklem mandatnem obdobju.

Ko so ocenjevali minulo delo so si bili povsem enotni, da je bilo nadvse uspešno in zelo razgibano. O tem pričajo podatke, da je združenje, ki šteje 115 članov skoraj v celoti uresničilo akcijski program. Klub visoki starostni sestavi, borci še vedno aktivno delujejo na vseh področjih družbenega in političnega življenja. Njihovo aktivnost je še posebej čutili pri razvoju in napredku krajevne skupnosti.

Da bi kar najbolj uspešno nadaljevali svoje poslanstvo in si zagotovili še uspešnejše delo, so za bližnje skupščinske volitve iz svojih vrst evidentirali 28 članov. Prav tako je odbor v minulemu letu povečal skrb za socialno in zdravstveno varstvo članov združenja. Med letom so borci večkrat obiskali svoje starejše in bolehe člane ter jih ob tej priliki tudi obdarili. Sicer pa ugotavljajo, da je razen nekaj izjem, socialno stanje članstva zadovoljivo. Tudi za zdravje borcev je boljše preskrbljeno, odkar deluje njim namenjen dispanzer. Žal pa za posameznike, ki so se zdržali v bolnišnici ali doma, združenje borcev velikokrat ni vedelo. Zato poudarjajo, da bodo morali v prihodnje največ pozornosti nameniti boljšemu informiranju članstva.

Povsem je razumljivo, da borci veliko svojih naporov namenjajo ohranjanju in razvijanju izročila NOB. Med drugim so se udeležili številnih občinskih in republiških prireditev. V posebno zadovoljstvo si štejejo sodelovanje s pionirskima organizacijama na osnovnih šolah Antona Askerca in Gustava Šilaha. Predvsem zato, ker pionirji obah šol vsako leto opravijo pohod, ob spominskih obeležjih Titovega Velenja in okolice. Ob spomenikih, ki so v Pesjem, jim člani združenja obujajo spomine na dogodke iz NOB. Nič manj slovesno niso izvedli tudi kurirčkove pošte, za osnovno šolo Pesje pa so razpisali natečaj pisanja spisov na temo »Živimo srečni v Titovi Jugoslaviji«. Za najboljše spise so pionirji prejeli knjižne nagrade. Poleg vsega omenjenega je združenje borcev NOV Pesje organiziralo še vrsto izletov, pohodov in ogledov spominskih obeležij.

Bogdan Mugerle

Spominski pohod pred 30 leti

Zastavo smo si sešili sami

Prihodnji teden se bo začel že tradicionalni pohod po poteh legendarne XIV. divizije, s katerim mladi iz velenjske občine obujajo spomin na junaške boje borcev te legendarne divizije. Letošnji pohod mladih iz Šaleške doline bo že štirinajsti, v prejšnji številki pa smo zapisali, da je bil v velenjski občini prvi pohod po poteh XIV. divizije že pred tridesetimi leti. Med tem časom smo zvedeli nekaj več podrobnosti o tem pohodu. Med drugim smo dobili tudi imena svet trinajstih takratnih fantov, ki so v februarjskih dneh leta 1952 prehodili del poti Štirinajste. Tine Gerzina je na našo pobudo povabil nekaj takratnih pohodnikov na kratek pogovor. Poleg njega so prišli še Franc Vertačnik, takratni komandant pohoda, Jože Lukanc, Žani Knez, Emil Koželj, in Lojze Ojsteršek. Drugi udeleženci tega prvega pohoda so bili: Jože Janežič, Alojz Hriberšek, Ciril Novinšek, Tine Hajsinger, Haini Vertačnik, Jakob Draušnik in Fric Polenik.

Tine Gerzina, ki je prinesel spisek imen pohodnikov, je dejal da je bil glavni organizator in pobudnik tega lepega pohoda Franc Vertačnik, zato smo seveda najprej prislunili njegovim spominom. »Resnični pobudnik pohoda, je med drugim dejal Franc Vertačnik, je bilo takratno združenje oficirjev, v katerem sem delal kot funkcionar. Takrat sem vodil predvojaško vzgojo in smo se dogovorili, da bi bilo prav, da ti mladi fantje obudijo tudi spomine na pred nekaj leti končano vojno, predvsem pa na pohod borcev XIV. divizije. Seveda so bili vsi takoj zato in odpravili smo se na pot.«

»Zbrali smo se,« je nadaljeval Tine Gerzina, »pri spomeniku Padlih talcev v Starem Velenju. Pohod smo začeli okrog sedme ure zjutraj. Dogovorili smo se, da bo trajal do večera istega dne. Zato smo odšli skozi Pako na Paški Kozjak, s Kozjaka smo se spustili nazaj v dolino in nadaljevali pot proti Graški gori, kjer smo končali pohod.«

»Zelo sem bil vesel, ko sem v mladinskem aktivu zvedel, da sem med tistimi mladimi, ki se

bomo udeležili prvega mladinskega pohoda po poti XIV. divizije. Po lastnih možnostih smo zbrali obleke, pasove, puške, tudi zastavo smo si sami sešili, saj takrat zastav ni bilo veliko. Nesel jo je Tine (Gerzina),« je povedal Jože Lukanc.

Žani Knez: »To so lepi spomini na delo takratne mladinske organizacije, ki je bila resnično nadvse delovna, pripravljena sodelovati na vsakem področju, akciji. Bili smo zelo enotni, složni. Med pohodom smo bili zelo disciplinirani, kar je razumljivo, saj smo pred tem končali predvojaško vzgojo. Disciplina pa je morali biti stroga tudi zato, ker smo imeli prave puške in tudi prave metke. Na Graški gori smo opravili še vajo v streljanju.«

Korakali oziroma hodili smo eden za drugim. Takrat so bili seveda še težji časi, ni bilo vsega na pretek, zato smo si za hrano vzeli le večji kos kruha in nekaj jabolk. Le na Paškem Kozjaku smo se v stari koči nekoliko bolj okrepčali s partizanskim golažem, ki nam ga je pripravilo osebje koč,« je še povedal Tine Gerzina.

Emil Koželj: »Ko so me te dni spomnili, da je poteklo že trideset let od našega takratnega pohoda, sem bil kar malce presenečen, da je od takrat minilo že toliko časa. Prav je, da mladi vsako leto organizirajo ta spominski pohod. Seveda je sedaj nekoliko lažje. Mi smo bili tedaj bolj skromno oblečeni. Obleko, obutev smo si morali sposoditi na predvojaški, tudi orožje smo tam dobili. S hojo nismo imeli težav, saj je bilo vreme zelo lepo, zelo malo zimsko, saj ni bilo snega.«

V prejšnji številki Našega časa smo objavili tudi fotografijo udeležencev tega prvega pohoda. Naš sogovorniki so prinesli s sabo še nekaj fotografij o pohodu, vendar ni bila nobena tako popolna, kot že objavljena. Vse pa je posnel Lojze Ojsteršek, ki je s tem najbolj zaslužen, da je ta prvi pohod po poti XIV. divizije ostal tudi tako ohranjen. »Fotografski aparat je takrat toliko pomenil, kot če imaš danes »fičke«. Težko ga je bilo kupiti, enako težko je bilo kupiti material za razvijanje, izdelavo

fotografij ipd. Na fotografije sem zapisal tudi datume in tako se je najbolj izvirno ohranil dokument o tem našem prvem pohodu pred tridesetimi leti,« je dejal Lojze Ojsteršek in dodal: »Pohod je bil takrat seveda bolj skromen, ni bil tako množičen kot so današnji, saj takrat ni bilo toliko mladine kot danes. Zdi se mi, da smo se najprej dogovorili, da bo nas na pot odšlo štirinajst, da bi tudi tako simbolizirali ime »Štirinajste«. No, na pohod je nas prišlo samo trinajst.«

Udeleženci prvega pohoda po poteh XIV. divizije v občini Velenje, verjetno pa tudi v republiki, so se razveselili tudi povabili občinske konference ZSMS Velenje, da bi se letos, ko je od njihovega pohoda minilo trideset let, udeležili tradicionalnega pohoda v organizaciji OK ZSMS Velenje. Obljubili so, da bodo med njimi, če drugače ne, bodo z mladimi prehodili vsaj del poti, ali pa prišli na slovesen začetek ali konec tega spominskega pohoda.

S. V.

Šest od trinajstih pohodnikov po poti XIV. divizije pred 30-letji: Žani Knez, Franc Vertačnik, Tine Gerzina, Jože Lukanc, Emil Koželj in Lojze Ojsteršek (od leve proti desni)

Ob 40-letnici Igmanskega marša

Legendarni podvig proletarcev

Podvig proletarcev januarja 1942, ko so pri temperaturi minus 32 stopinj premagali strmi in v sneg zaviti Igman, je ostal vzvišen primer partizanskega junaštva, vztrajnosti in neuklonljive morale, kakršnih je bilo malo v zgodovini vojn. To je izredno pričevanje vzdržljivosti, moči in nadčloveških naporov borcev narodnoosvobodilne vojne v premagovanju podivjane narave.

Vrhovni štab NOV in POJ se je z deli 1. proletarske brigade 18. in 19. januarja, v času druge sovražnikove ofenzive, premaknil z Romanije na Jahorino, glavna brigada s štabom pa je po končanih operacijah v vzhodni Bosni dobila nalogo, da se iz vasi Knežev in Gajevo premakne na območje Foče. V dogovoru z Glavnim štabom NOV in PO Bosne in Hercegovine je štab 1. proletarske brigade sprejel odločitev, da se na to območje prebije po daljši poti od Gajeve proti Olovu, preko Sarajevskega polja, planine Igman, Trnova, Kalinovika do Foče.

Po globokem snegu so šli v surovi zimski na približno 100 km dolg marš trije bataljoni brigade z Glavnim štabom in Pokrajinskim komitejem KP za BiH. Na pot so krenili 25. januarja leta 1942. V prvi noči je brigada pristala do vasi Visovac. V neki majhni hišici je imel med počitkom komisar Prve proletarske brigade Filip Kljajić-Fica kratek sestanek z vsemi komandirji, na

katerem je med drugim tudi dejal:

„Pot nas vodi naproti sovražniku, lakoti in zimi.“ Od vseh je zahteval, da s položajem podrobno seznanijo vse borce, da bi se pripravili za napore in težke naloge, ki so jih čakale.

Drugo etapo, do vasi Grabljeve Njive, je brigada prehodila v noči od 26. na 27. januar in nadaljevala pot preko Jošanice. Dolga kolona 720 izčrpanih, slabo obutih, napol bosih in lačnih proletarcev, med katerimi je bilo tudi 50 ranjencev, je hitela po zahodnem robu Sarajevskega polja, med sovražnimi postojankami, preko Blažuja, Igmanskega, Kalinovika — k Foči.

V VRTINCU OSTRE ZIME

Nastopila je najtežja etapa pohoda. V koloni po eden, ob največji tišini, z izdvojen predhodnic, po strmih in zaledenelih pobočjih, snežnemu neurju, pri temperaturi minus 32 stopinj Celzija, je brigada grabila v naročje zasnenežene Igmanskega. Sovražnik je bil vse dalje, nevarnost s te strani vse manjša, zato pa je ostra zima pritiskala vse bolj surovo. V slabo oblečeni koloni je bilo le malo borcev, ki so imeli plašče. Večina je bila izredno slabo oblečena, napol bosa in do skrajnosti izčrpana. Prsti na rokah so se kot magnet lepili na zamrznjeno orožje. Ob hudem mrazu, ko so se upirali podivjani stihiji brezusmiljene in

surove zime, je pokalo celo drevje.

Toda navkljub divjanju narave in telesni onemoglosti se je dolga kolona proletarcev, iz katere so neslišno izginjali obnemogli in smrznjeni konji, njihov tovor pa so si oprtali borci, plazila čez zaledeneli Igman. Zaustavljanja ni bilo, „bela smrt“ bi takoj pokosila obnemoglega.

Na predvečer 28. januarja je kolona 172 premrzlih tovarišev prišla v Presjenico pri Trnovu, malo kasneje pa je po 32. urah pospešenega in naporenega marša, skozi snežno golgoto, brez dvanajstih umrlih na poti, brigada dosegla osvobodeno Fočo. Tukaj se je ob pomoči prebivalstva v improvizirani „Igmanski bolnišnici“ začela borba za rešitev pomrznjenih. Veliko skrb za ranjence in pomrznjene borce so imeli tovariši iz Vrhovnega štaba, še posebej tovariši Tito, ki je bil takrat v osvobodjeni Foči.

Zdravniki so enotno ugotovili, da je zdravstveno stanje pri večini pomrznjenih borcev zelo resno. Od težkih zmrzlin, predvsem prstov na rokah in nogah ter ušes, je nastopilo gnojenje in začela je groziti nevarnost gangrene, tetanusa in — smrti. Zdravniki so bili prisiljeni, da brez najosnovnejših medicinskih pripomočkov amputirajo pomrznle dele telesa. Ni jim preostalo drugega, kot da kosti režejo z navadnimi kuhinjskimi noži in žagami, „na živo“, brez uporabe anestezijske in morfije. Sanitetno

osebje je vložilo največje napore za rešitev pomrznjenih proletarcev. Prenajanje težkih bolečin pa je se enkrat osvetilo partizanski lik hrabrosti, vzdržljivosti, in vztrajnosti.

Zdravljenje in okrevanje pomrznjenih proletarcev je v Igmanski bolnišnici trajalo mesec dva, zatem pa se jih je nekaj priključilo drugim borbenim enotam, večina pa se je ponovno vrnila v vrste Prve proletarske brigade, s posledicami in spomini na težko in usodno januarsko noč Igmanskega marša.

V zgodovini našega narodnoosvobodilnega boja je Igmanski marš ovekovečen kot legendarni podvig proletarcev, ki je novim borcem v NOB služil kot neprepuščen vir navdihov, partizanske hrabrosti, vzdržljivosti in junaštva. To je bil izraz svojstvene partizanske taktike, manevrskega podviga, pa tudi presenečenja, izpit zavesti in samoodrekanja proletarcev, kar vse zasluži trajno spoštovanje.

V naših hotenjih in vizijah moči in odpora oboroženega naroda v strategiji in koncepciji splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, je Igmanski marš ostal trajen svetilnik borbene hrabrosti, vztrajnosti in požrtvovalnosti borcev našega narodnoosvobodilnega boja, ki so se uspešno ubranili pred okrutnim sovražnikom, prav tako pa tudi pred podivjano naravo. Primeri takšnega junaštva se redko pomnijo v zgodovini vojn.

S. Nikolić

Brez nuje se še čevlji ne obuže

Vsak človek ima poleg rednega dela malo prostega časa. Ta prosti čas pa različno porabimo. Nekateri ga koristno, nekateri pa tudi ne. Ukvarjamo se z različnimi športi ali kakšnimi drugimi dejavnostmi.

Tak prosti čas jaz izkoristim za pletenje. Čisto od malih nog mi je bila všeč toplina in mehkoča volne. Takrat mi je še mama pletla jopice, puloverje, hlače ali krilca, saj sem dekle. Leto so tekla in kmalu sem začela opazovati mamino, kako ji hitro tečejo pletilke. Od kraja sem jo kar opazovala, potem pa se mi je oglašala čedalje večja želja, da bi tudi sama tako pletla. Začela sem vleči stare konce volne iz predalov in iskati kratke pletilke. Poprosila sem mamino, naj mi pokaže, kako se to dela. Res mi je pokazala, a jaz nisem ničesar razumela. Ko mi je to večkrat in počasi pokazala, sem začela počasi napredovati. Vbadala sem pletilke, jih sukala, nerodno navijala na prste volno, a iz tega so nastali sami vozli. To je mama komaj razvozlala in razparala. A ljudski pregovor pravi: „Vaja dela mojstra.“ To mi je rekla mama takrat, ko

sem bila razočarana, da je vse razparala. Večkrat sem poskušala, omahovala in prosila mamino, naj mi spet pokaže. Počasi je le šlo. Naučila sem se desno in levo pentljo, iz tega pa je bilo treba napraviti patent in kakšen vzorec. Čeprav sem se mučila, nisem odnehala. Sedaj, ko že znam precej vzorcev in splesti tudi jopico ali pulover, mi je pletenje v razvedrilo. Kosam se že tudi z mamino in včasih sem hitrejša in bolj spretna od nje. Zelo pa sem vesela, ko me mama pohvali. V zadovoljstvo mi je tudi, da me pozimi ne zebe in da si lahko sama kaj naredim, ne pa da čakam na mamino. Veselje do pletenja me spremlja že od malih nog in mislim, da me bo, dokler bom lahko migala s prsti.

Tako izkoristim prosti čas. Poleg tega pa še privarčujem pri denarju, kajti v trgovinah je vse dražje. Če pa hočemo kaj imeti, je v to treba vložiti trud, saj tudi star pregovor pravi, da se brez muje še čevlji ne obuže.

Erika Gros, 7. a
OŠ bratov Letonje
Smartno ob Paki

Šolski zvonec

Svinčniki, zvezki, radirka in knjige, barvice, risanke in vse šolske knjige v torbico svojo vse bom danes spravila. potem pa se urno v šolo odpravila.

Prvič pozvonil šolski bo zvonec, sončnih počitnic za letos bo konec. V šolo bomo hodila pridno se učila, da bom ob letu priznanje za delo v šoli dobila.

Maša Kaisersberger,
o. š. V. Vlahovič, 4. b

Rada berem

Brati sem začela že s petim letom. Najprej sem imela težave s črko g, a me je mamica navadila. Odraščala sem ob igri in ob knjigi. Pretekli sta dve leti in morala sem prestopiti šolski prag. Prvi dan je odšla z mano mamica. Učiteljica nam je pokazala učilnico. Za trenutek mi je zastal diih, ko sem na visoki klopi zagledala knjigo. Srce mi je močno bilo. Sedla sem v najbližji klopi in si jo začudeno ogledovala. Bila sem zelo srečna, ko sem zvedela, da se bom v šoli naučila še boljše brati. Malce s težavo sem se poslovlila od učilnice, a misli so mi pravile, da se jutri zopet vrnem. Tekli so dnevi in meseci. Brala sem z velikim veseljem. Na naši šoli je vsako leto tekmovanje za Kajuhovo bralno značko. Vsako leto sem to značko tudi osvojila. Tudi letos jo želim dobiti. Najraje berem pustolovske zgodbe, pravljice in zanimive pripovedke iz preteklih časov. Obiskujem tudi mestno knjižnico. Tam je velika izbira raznih knjig. Bila sem že nagrajena z majico Kulturnega centra.

Ob knjigi bom preživljala še mnogo lepih trenutkov. Lahko rečem, da je knjiga moja najboljša prijateljica.

Andreja Drofenik, 5. b
O. Š. Gustav Šilih, Titovo Velenje

Povsod je lepo, toda doma je najlepše

Nenadoma me je prešinilo vprašanje: „Kakšen občutek imaš, če letiš nekje pod oblaki?“ Zaprla sem oči in spanec me je zanesel v svet sanj.

Kakšna svežina! Kakšna lepota se razprostira pred mano! Bele puhaste kepice so prekopicavajo in delajo kozolce okoli mene. Jata, ščinkovcev mi zapoje pesem, od katere sem vsa ginjena.

Veter potepuh me nalahno zaziblje in zapiska: „Kako se počutiš tukaj med nami?“ Tako sem presenečena, da zamomljam nekaj, kar nima ne glave ne repa. Veter se mi nasmeji in mi pokaže majhno kepico pod nama. „To je Zemlja“, zapiska. Moje začudenje narašča. Čudno se mi zdi, da na

tako majhni žogici živi toliko ljudi. Veter mi pokaže še veliko zanimivih stvari in življenje v višinah mi je vedno bolj všeč. Pa se kar naenkrat spomnim na starše. „Kje pa imate vi starše?“ vprašam. „Starše? Ali je mogoče to kakšna posebna hrana?“ je radoveden veter. Toda jaz mu ne odgovorim, ker me obide domotožje in zaželim si domov.

Odprla sem oči in se začudila: „Kje pa sem?“ Bila sem na tleh, kajti od prevelikega hrepenenja po domu sem padla iz postelje. Nič ne de! Samo, da sem doma.

Jolanda Grobelnik 7. a
novinarski krožek
COŠ Biba Rock Šoštanj

Kako bi preprečila požar

(Domišljijski spis)

Ravno smo se smejali ob topli kavi, ko je zatulila sirena. Takrat sem bila preplašena, saj sem bila pri gasilcih komaj tri dni. Stekla sem do avta in se usedla. Kmalu smo bili pripravljeni za odhod. Vso pot sem mislila, kako bom gasila in kako bom morda rešila življenje. Ustavili smo se. Stekla sem na prosto in zagledala hišo v plamenih in grozno kričanje. Kmalu sem zvedela, da je v hiši otrok. Takrat nisem imela poguma, da bi naredila karkoli. Toda v tistem hipu je nekdo zakričal: „Hej, ti tam, kaj pa ti počneš?“ Obrnila sem se in stekla proti cevi, ki bi jo morala držati. Toda zdela se mi je tako težka, da je nisem mogla držati. Sklenila sem, da vzamem oddejo in da grem sama v boj z ognjem. Imela sem občutek, kot da me nekaj vleče pro-

ti hiši. Zavihtela sem oddejo in začela boj z ognjem. Nekdo pa je zakričal: „Hej, ti! Ne hodi v hišo, če ti je življenje drago!“ Nisem razmišljala o tem in sem še naprej gasila ogenj. Nenadoma sem zagledala otroka, ki je nezavesten ležal na tleh. Mislila sem ga pobrati, ampak ravno takrat je pred mano padel goreči tram. Toda nisem odnehala. Prijela sem otroka in ga varno prinesla staršem. Toda to še ni bilo vse, še naprej sem se z drugimi gasilci borila proti goreči požasti. Kmalu za tem je bil ogenj pogašen. Sotovarši so me pohvalili za pogumno dejanje. Otrokovi starši so mi hoteli dati darilo in se zahvaliti, ampak jaz sem skočila v avto in se ponosno odpeljala v gasilski dom.

Blanka Verdnik 5. a
OŠ bratov Mravljak
Titovo Velenje

Moja domovina

Moja domovina je zelo lepa, ker je v njej veliko zanimivega in lepega. V moji domovini sem se tudi rodila. To so tudi morja, mesta, pašniki, vinogradi, sadovnjaki, jezera idr. Kadar koli pomislim na domovino, mi je vedno zelo lepo pri srcu. Zdaj je moja domovina svobodna. Mislim, da bo vedno svobodna, zanimiva in tako lepa.

Maša Kaisersberger

Moja domovina — Tito, srečno otroštvo

Moja domovina. Lepa je. Kamorkoli grem, povsod je lepo, povsod je mir, povsod je svoboda. Esma Musić, 5. a

Moja domovina je kot njiva, na kateri raste bratstvo in enotnost naših narodov. Aleš Urbančič, 5. b

Moja domovina je en sam pisan cvet s polja vzeti ... je dežela miru in svobode. ... so travniki, polja, mesta, vasi, kjer srečni ljudje smo vsi. Aljoša Alt, 5. c

Domovina mi pomeni ljubezen, moje življenje ... Jožica Podvratnik, 5. b

V moji domovini najdeš veliko lepote. Če pogledam gozdove, se mi zdi, da pojejo pesmi, ki je človek še ni slišal. In naenkrat je tu mesec maj — mesec mladosti. Takrat grem nabirat trobentice. Ptiki pojejo pesmi, ker vedo, da je pri nas lepo. Vetrč ziblje smreke in si ogleduje to lepo pokrajino, ki jo pozna ves svet. Pozna jo po zgledu TITA. Ksenija Pečnik, 5. a

TITO — ptica miru, svobode, neuvrščeniosti. Jakob Holeček, 5. c

TITO. Že sama beseda mi pomeni nekaj lepega. Kadar jo zaslišim, se mi zdi, kakor da posije najhnen sončni žarek, ki osreči veliko ljudi. Bojana Drev, 5. b

Po tem, kar nam je zapustil, je Tito človek prihodnosti. Naša ljubezen in spoštovanje do njega bosta večna. Roman Repnik, 5. b

Bil je človek, ki je ljubil vse napredno, svobodno, pravično ... Ljubil je svoje ljudstvo, državo, katero je osvobodil in zgradil s pomočjo prijateljev. In mi smo ljubezen vračali. Vanja Ostir, 5. a

Zanimiva dogodivščina

Ponedeljek popoldan. Z Davidom pred hišo prodajava dolg čas. „Kako bi je nekomu zagodel? zatarnam. „Ah, kaj, mi odvrne in me lenobno pogleda. „Hej, kaj pa dimna bombica?“ mi zažarijo oči. Najprej me osuplo pogleda, nato pa tudi njemu zažarijo oči in usta se mu razširijo v smehljaj: „Jo imaš?“ Veselo prikram in mu zarotniško pomežiknem, „Dobiva se čez pet minut!“

David se nemirno prestopa, ko pridem z vžigalicami in dimno bombico. Oba sva istih misli: zavijeva na tržnico. Mirno hitiva mimo kričečih prodajalcev. Pri stopnicah, ki vodijo v stranskišče, se ustaviva. Spogledava se, prikramava in se tiho nasmejiva.

Po stopnicah odpeketa dogodiščini nasproti. „Straži!“ zašepečemo. Nato prisluhnem. Nikjer nikogar. Iz žepa potegnem dimno bombico in vžigalice. Mrzlično prižigam eno za drugo. „Ali si? me pokliče tovariš.

„Hudiča, ne vželi!“ se jezim. A kmalu se mi zasvetijo oči ob pripravljeni bombici. Vržem jo na tla, jo pohodim in oblije me smredek oblak dima. Zadovoljno se ozrem in zagledam Davida, ki mi dirja nasproti: „Pazi, nekdo gre!“ Čelo se mi zmrača. Hitro stičeva v moško stranskišče. Komaj zalupit- neva vrata, že zaslišiva korake in seveda kašljanje. Nisem mogel zadržati smeha. Toda ... koraki se nama približujejo. Nemo se spogledava. Zadrživa diih in ... Vrata zacvilijo in prikaže se mrka glava starega moža. Srepa naju pogleda in se razkorači pred nama. „Midva ... sva, no ...“ Ali kakor blisk jo ucvreva mimo presenečenega moža. Daleč, daleč stran se upchana ustaviva, se nasmejiva in si zarotniško pomežikneva.

Sandi Nežman, 8. a
literarno-dopisniški krožek,
OŠ ANTON AŠKERC
Titovo Velenje

CENEJE
DO
ZNANJA!

DE
DELAVSKA ENOTNOST

PAKETNI NAKUP
20% POPUST
OBROČNO ODPLAČEVANJE

Prvi paket:

Več avtorjev: AKTUALNI PROBLEMI MARKSIZMA 310,— din
A. Bibič: INTERESI IN POLITIKA 550,— din
P. Alatri: ORIS ZGODOVINE MODERNE POLITIČNE MISLI 420,— din
B. Kavčič—I. Svetlik: POGLAVJA IZ SOCIOLOGUE DELA 360,— din
V. Sruk: FROMMOVA HUMANISTIČNA VIZIJA 290,— din
— 20 % popust 1.930,— din
386,— din
1.544,— din
(v 5 obrokih; 1 obrok 308,— din)

Drugi paket:

A. Kranjc: IZOBRAŽEVANJE NAŠA DRUŽBENA VREDNOTA 220,— din
S. Bezdanov: ZDRUŽENO DELO IN IZOBRAŽEVANJE 190,— din
A. Kranjc: METODE IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH 260,— din
E. Rojc: IZOBRAŽEVANJE ZA DELO IN SAMOUPRAVLJANJE 360,— din
1.030,— din
— 20 % popust 206,— din
824,— din
(v 3 obrokih; 1 obrok 274,— din)

Tretji paket:

Več avtorjev: INVENTIVNA DEJAVNOST V ZDRUŽENEM DELU 150,— din
G. Devetak: TEHNIČNE INOVACIJE 550,— din
L. Sočan: POT V GOSPODARSKO RAZVITOST 360,— din
M. Bunc: MARKETING V ZDRUŽENEM DELU 390,— din
C. Mlakar: EKONOMSKI PROBLEMI NAŠE GRADITVE SOCIALIZMA 250,— din
1.700,— din
— 20 % popust 340,— din
1.360,— din
(v 5 obrokih; 1 obrok 272,— din)

Četrti paket:

S. Ilič: PSIHOSOCIOLOŠKI ASPEKT INFORMIRANJA V ZDRUŽENEM DELU 250,— din
F. Džinič: KOMUNIKOLOGIJA 320,— din
dr. V. Štambuk: KIBERNETIKA 250,— din
M. Gorjup: SAMOUPRAVNO NOVINARSTVO 140,— din
L. Šetinc: TEMELJI SAMOUPRAVNEGA SISTEMA INFORMIRANJA 190,— din
1.150,— din
— 20 % popust 230,— din
920,— din
(v 3 obrokih; 1 obrok 306,— din)

Peti paket:

Več avtorjev: KRONOLOGIJA NAPREDNEGA DELAVSKEGA GIBANJA NA SLOVENSKEM 1968—1980 700,— din
P. Alatri: ORIS ZGODOVINE MODERNE POLITIČNE MISLI 420,— din
dr. M. Stiploviček: RAZMAH STROKOVNEGA SINDIKALNEGA GIBANJA NA SLOVENSKEM 1918—1922 650,— din
V. Tomšič: ŽENSKA V RAZVOJU SOCIALISTIČNE SAMOUPRAVNE JUGOSLAVIJE 240,— din
2.010,— din
— 20 % popust 402,— din
1.608,— din
(v 5 obrokih; 1 obrok 321,— din)

Šesti paket:

M. Kerševan: RAZREDNA ANALIZA IN MARKSISTIČNA DRUŽBENA TEORIJA 300,— din
C. Ribičič: IZVRŠNI SVET V DELEGATSKEM SKUPŠČINSKEM SISTEMU JUGOSLAVIJE 300,— din
dr. B. Kavčič—V. Antončič: SAMOUPRAVNA UREJENOST IN GOSPODARSKA USPEŠNOST DELOVNIH ORGANIZACIJ 250,— din
850,— din
— 20 % popust 170,— din
680,— din
(v 3 obrokih; 1 obrok 226,— din)

Z vplačilom 1. obroka na žiro račun št.: 50100-603-41502 DELAVSKA ENOTNOST, Ljubljana, Dalmatinova 4 in navedbo željenega paketa vam pošljemo naročen(e) paket(e) in ustrezno dokumentacijo za obročno odplačevanje.

Podrobnejše informacije zahtevajte na naslov DELAVSKA ENOTNOST, Ljubljana, Dalmatinova 4 (telefon 320-403), Knjižarna DE (telefon 317-870) in po vseh knjižarnah v Sloveniji.

Osnovna organizacija ZSMS Center — levi breg

Zakaj nazaduje delo mladih?

V občini Velenje je veliko organizacij zveze socialistične mladine. Organizirane so v združenem delu, krajevnih skupnostih, na šolah in drugod. Če ocenjujemo njihovo dosedanje delo, lahko ugotovimo, da ni zadovoljivo. Njihova aktivnost in učinkovitost v primerjavi s prejšnjimi leti vidno

ference ZSMS Darja Colarič. Ugotovili smo, da je neaktivnost mladih posledica dogajanj v celotni družbi in da mladi za to niso v celoti krivi. Žal pa se pogosto dogaja, da največkrat grajajo prav mlade ljudi. Ugotovili smo, da so mladinci v naši družbi zapostavljeni in to po krivici. Prepričan sem, da je veliko mladih ki so se prav gotovo že znašli v položaju, ko so sami sebi dejali, kaj pa naj delam tukaj, saj sem še premlad.

Da pa ne bo izgledalo vse preveč zaskrbljujoče, naj povem, da mladinska organizacija vendarle deluje, ampak še vse preveč forumsko, kar pomeni, da v osnovnih organizacijah aktivno deluje največkrat le predsedstvo.

Kaj menite o vključevanju vaše osnovne organizacije v akcijo evidentiranja možnih kandidatov za bližnje skupščinske volitve?

»V pripravah na volitve aktivno sodelujemo tudi mladinci naše osnovne organizacije. Imamo svojega člana v kadrovske komisiji krajevnih skupnosti in spremljamo celoten potek priprav na volitve.

V posamezne delegacije smo evidentirali kandidate tudi iz naših vrst. Pripravljamo se tudi na volitve, ki seveda zahtevajo veliko dela.

Tudi v letošnjem letu vas čaka veliko nalog. katerim nameravate nameniti največ pozornosti?

»Kot sem že uvodoma omenil v naši organizaciji mladina ne deluje dobro, čeprav imamo za to dobre pogoje. Da bi torej delo mladih ponovno zaživel, bomo poiskali takšne oblike dela, ki bodo k sodelovanju pritegnile kar največ mladih. Tudi idejno-političnega izobraževanja ne bomo zanemarili. Omenil bi tudi to, da se velenjski mladinci obeta mladinski dom in sicer v sedanjem domu SLO in TO. V vsej občini se že od lanskega leta pripravljamo na aktivnosti, ki jih bodo omogočili novi prostori. Velenjska mladina bo tako končno dobila dom na katerega težko čaka že vrsto let in se nam torej vendarle obetajo boljši časi.

B. M.

Šoštani

Mladi in kmetijstvo

Občinska konferenca ZSMS Titovo Velenje in konferenca mladih v kmetijstvu trgovskega podjetja ERA — temeljna organizacija KMETIJSTVO Šoštanj organizirata tekmovanje na temo MLADI IN KMETIJSTVO.

Mladi bodo v znanju s področja kmetijstva tekmovali v soboto 6. februarja ob 18. uri v domu družbeno političnih organizacij krajevnih skupnosti Konovo v Titovem Velenju.

V. K.

Spominski tek

Organizacijski odbor za »II. tek ob partizanskih domačijah*« v Mislinji je pod pokroviteljstvom Zveze telesno-kulturnih organizacij Slovenj Gradca razpisal tekmovanje v smučarskem teku, ki bo v nedeljo, 13. februarja, v Mislinji.

Tek bodo priredili po Mislinjski dolini, s štartom pri hiši heroja Rada Iršiča v Mislinji. V primeru pomanjkanja snega bo tek na Rogli. Na sporedu bodo teki na 20 km, 8 km ter trimski tek na 4 km. Prijave sprejemajo v gostišču Merx v Mislinji do 10. februarja. Nastopili bodo pionirji in moški v dveh kategorijah (nad 40 in do 40 let) ter ženske (nad 30 in do 30 let).

Zanimivo je, da bodo v Mislinji za udeležence teka pripravili tudi marsikatero presenečenje. Poleg značk bodo podelili še posebna priznanja, za tiste udeležence, ki bodo v Mislinjo pripeljali tudi otroke, pa bodo pripravili varstvo v otroškem vrtcu. Torej priljubljenost za družinske člane, da se množično udeležijo teka.

Prejeli smo

V članku »Pred ognjenimi zublji rešila otroka in sebe« ste objavili, da so imenovani dodelili stanovanje delavci DOM Velenje.

O dodelitvi stanovanja Olgi Miklovžina so odločali delegati na skupščini Samoupravne stanovanjske skupnosti in člani odbora za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu.

Delovna skupnost skupnih služb SIS gospodarskih dejavnosti občine Velenje.

Marko Lampe, predsednik OOOZSM Center levi breg

nazaduje. Vendar mladi menijo da za takšno stanje niso krivi sami. Kaj je temu vzrok je težko reči, res pa je, da je še vse preveč mladih, ki jim delo v mladinski organizaciji ni mar.

S podobnimi problemi se srečujejo tudi v krajevni skupnosti Center levi breg. O tem predsednik osnovne organizacije v tej krajevni skupnosti Marko Lampe takole razmišlja: »Kot že vrsto let nazaj je tudi letošnja ocena delovanja naše mladinske organizacije pokazala, da delo ni takšno kot bi si želeli. Dejstvo je da v mladinski organizaciji deluje premalo mladincev. To ne pomeni da so mladi popolnoma nedelavni, ker jih je mnogo vključenih v različne organizacije in društva, ki jih v naši občini ni malo. Res pa je, da je še zmeraj nekaj takšnih, ki ne delujejo nikjer. To se ne dogaja samo v naši krajevni skupnosti, saj se z enakimi problemi srečuje mladinska organizacija po vsej Sloveniji. Prav zaradi tega se je nedavno politične šole udeležila tudi predsednica republiške kon-

Zgornjesavinjska kmetijska zadruga Mozirje

Besede in obljube niso krmilo

Kljub vsem naporom in prizadevanjem na Zgornjesavinjski kmetijski zadrugi s poslovanjem v preteklem letu niso in ne morejo biti zadovoljni. Ne morejo biti zato, ker so zaradi številnih nedorečenosti in neskladij nemočni in ker so prav zaradi tega vse lepe besede in sklepi o večjem pridelku hrane znova zvodeneli. To se ni zgodilo prvič in kmetijci se upravičeno bojijo, da tudi ne zadnjič.

V lanskem letu so z osnovno kmetijsko proizvodnjo komajda presegli raven iz leta 1980, lanskega leta pa je ostal za malenkost neizpolnjen. Resnična nezadostnost zaostanka pa ni pravo merilo, saj se je treba zavedati dejstva, da so pri oblikovanju načrtov za preteklo leto v celoti upoštevali vse oteževalne okoliščine in so se izognili vsakršni smelosti. Žal je poslabšanje razmer preseglo vsa njihova črnogleda pričakovanja.

Najpomembnejši proizvod je vsekakor mleko. Lani so ga namolžili 8.307.000 litrov, kar je za 40.000 litrov več kot leto pred tem, prav za toliko pa so zaostali za lanskim letnim načrtom. Upadlo je število pitalih goved in plemenitih telic, čeprav so pri slednjih presegli letni načrt, plemenski troji ovc pa so se povečali za približno 100 živali. Tudi stanje v dopolnilnih dejavnostih ni prav rožnato. Lani so zredili za 100 ton manj brojlerjev kot leto poprej, število jajc pa je poraslo v skladu s predvidevanji in doseglo število 13.500.000. Zaradi ugodnih naravnih in vremenskih pogojev so lani dosegli doslej rekorden pridelok

hmelja v lastni kmetijski proizvodnji. Načrtovali so ga 75 ton in pridelali 85, zaradi nizkih cen na svetovnem tržišču pa bodo za rekordni pridelok iztržili manj kot leta 1980.

Vzroki za stopicanje na mestu in celo zastajanje v proizvodnji so jasni, na Zgornjesavinjski kmetijski zadrugi pa jih sami v nobenem primeru ne morejo odpraviti. Že na začetku leta je primanjkovalo gnojil, ali pa so jih dobili prepozno, zato tudi krme ni bilo dovolj. Krmila so poglavje za sebe. Njihova cena je prav neverjetno narasla, velikokrat pa jih sploh niso dobili. V celoti je bilo torej porušeno razmerje med ceno reprodukcijskega materiala in med odkupnimi cenami. Posledice so bile takoj očitne, zlasti če zanj nimaš ustreznih krmil. Vse večjemu nespoštovanju prepovedi domačih zakonov se torej niti ne kaže čuditi.

Negativne posledice povsem nerazumljivih cenovnih neskladij pa so vidne tudi drugje. V lanskem letu so namreč »izgubili« vrsto preusmerjenih kmetij, saj so se kmetovalci odločili za specializirano vzrejo plemenitih telic. Prav zaradi teh niso dosegli letnega načrta v proizvodnji mleka. Ob tem pa velja povedati, da bi proizvodnja mleka upadla še v večji meri, če na pomoč ne bi priskočile Ljubljanske mlekarne. Na podlagi dohodkovnih odnosov so v obliki regresa prispevale za 2,5 milijonov dinarjev krmil, po zaključnem računu pa na zadrugi pričakujejo še za okrog milijon dinarjev. Ljubljanske mlekarne

pomoči ne bodo odrekle tudi v letošnjem letu. Da bi spodbudil večjo proizvodnjo mleka, je svet reprodukcijske skupnosti za mleko pri Ljubljanskih mlekarnah sprejel sklep, da bo vsem proizvajalcem mleka za vsaka 2 litra več oddanega mleka prispeval kilogram krmil, osnova za to pa bo mesečni poratun.

Zaradi takšnih razmer tudi načrti za letošnje leto niso najbolj spodbudni. Na Zgornjesavinjski kmetijski zadrugi v Mozirju namreč predvidevajo, da letošnja proizvodnja ne bo naraščala v skladu s srednjeročnim načrtom. Zaradi izredno neugodnih razmer je eno dejstvo že jasno. Nedojemljive težave s krmili za perutninsko proizvodnjo bodo zagotovo povzročile da se bo število brojlerjev občutno zmanjšalo.

K zvrhani meri težav pa so svoj delež prispevali še zakonodajalci. Uspehi v osnovni in dopolnilni kmetijski proizvodnji bi bili zanesljivo boljši, če v krizno stanje ne bi vnesla negotovosti še zmešnjava z novo obdavitvijo. Kmetovalci lepim obljubam že dolgo ne verjamejo več in tudi tolažbe predlagateljev novega zakona o njegovi spodbudnosti so najbrž odveč. Davek je davek, naj bo takšen ali drugačen mnogi pa so celo prepričani, da izhaja iz glagola »daviti«. Na Zgornjesavinjski kmetijski zadrugi so prepričani, da je predlog novega zakona zgrešena poteza, ki se bo maščevala z manjšim pridelkom hrane. Od kod torej več in boljše hrane?

J. P.

Rudarski šolski center Velenje

Do 15. februarja 1982 lahko kupite po 10 % znižanih cenah izdelke iz celotnega

PROGRAMA STREŠNIH ELEMENTOV

— stanovanjska strešna okna, podstrešne stopnice, line za izhod na streho, zračnike, antenske strešne preboje in ventilacijske kape.

Izdelke iz celotnega PROGRAMA STREŠNIH ELEMENTOV lahko po 10 % znižanih cenah kupite v prodajalnah:

ERA Titovo Velenje in VELEBLA-GOVNICA NAMA Titovo Velenje

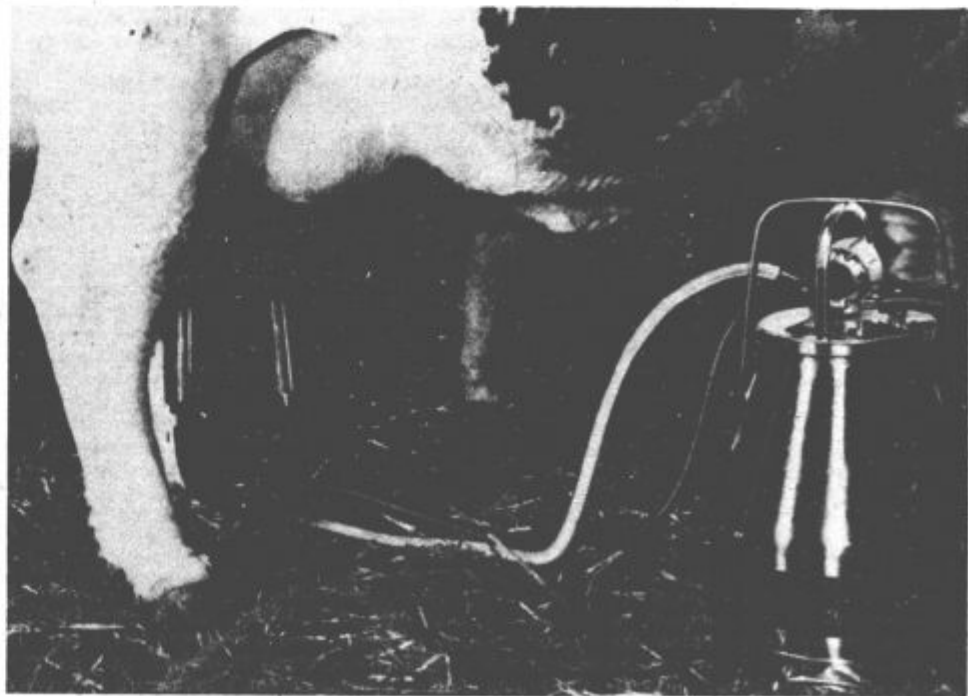
Podstrešne stopnice

Stanovanjsko strešno okno

MOLZNI STROJ
FECRO WESTFALIA

poenostavlja delo
v hlevu in ohranja
kakovost mleka

PRODAJALNA GORENJE
NAZARJE telefon 831-936

Koledar

Četrtek, 4. februarja — Bojana Petek, 5. februarja — Agata Sobota, 6. februarja — Dora Nedelja, 7. februarja — Ksenija Ponedeljek, 8. februarja — Ivan Torek, 9. februarja — Cirila Sreda, 10. februarja — Dušana

Mali oglasi

ŽENSKO ZA ČIŠČENJE PROSTOROV, dopoldne ali popoldne, sprejem pod ugodnimi pogoji. Foto PAJK Velenje, Celjska 47 a.

PRODRAM R—4, letnik 1978, hladilnik, štedilnik, barvni televizor Gorenje in spalnico z jogi posteljo. Informacije po telefonu 851-601.

PRODRAM AVTO RADIO, stereo, brez zvočnikov, MOGRAN eno leto star, cena 4.000 din Matjaž Lesjak, Veljka Vlahoviča 43, telefon 851-100 int. 417 ali 247.

BARVNI TELEVISOR GORENJE UGODNO PRODRAM, Marjan Šmerc, Kraigherjeva 8, Titovo Velenje, telefon 850-485.

UGODNO PRODRAM ZARADI SELITVE trosed, razstegljiv v posteljo s predalom za posteljnino. Cena 6.000 din. Naslov v uredništvu.

HIŠO Z GOSTILNO V MISLIJI prodam ali dam v najem. Informacije po telefonu 063-852-471.

UGODNO PRODRAM PARCELO, PRIMERO ZA VIKEND. Informacije po telefonu 850-632.

UGODNO PRODRAM FIAT ŠPORT 850 kupe, letnik 1971. Informacije Jože Bošnik, Viator Slovenj Gradec.

ZAMENJAM DVOŠOBNO STANOVANJE Z 800 m² vrta v centru Skopja za dvosobno ali manjše stanovanje z doplačilom v Titovem Velenju ali v okolici, lahko tudi v kakem drugem mestu Slovenije. Stanovanje je mogoče uporabiti tudi kot poslovni prostor. Boris Dobelšek, Veljka Vlahoviča 42, telefon v službi 851-181.

NEZNANEMU VOZNIKU OSEBNEGA VOZILA R—4 se iskreno zahvaljujem ker mi je v prometni nesreči v Črnovi v soboto 2. januarja 1982 nudil pomoč in me odpeljal v zdravstveni dom v Titovo Velenje. Zahvaljujem se tudi vsem, ki so mi pomagali v nesreči. Jožica Flander, Na zelenici 8, Celje.

IZGUBIL SEM KARTON ZA PRVO POMOČ. MIHAJLO SRDIČ, Prešernova 14, Titovo Velenje

V PAŠKI VASI PRODRAM PARCELO Z GOŠPODARSKIM POSLOPJEJEM. Marija Zavolovšek Dom kulture Velenje.

Dežurstva

ZOBOZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENEM DOMU TITOVO VELENJE

6.2. — 7.2. dr. Viktorija Meh, V. Vlahoviča 49

ZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENEM DOMU TITOVO VELENJE

4.2. dr. Lešnikova (dnevni), dr. Prenc (nočni)

5.2. — dr. Natkova (dnevni), dr. Župancič (nočni)

6.2. — 7.2. — dr. Blatnik (glavni), dr. Žuber (notranji)

8.2. — dr. Pustovrh (dnevni), dr. Žičkar (nočni)

ZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENI POSTAJI ŠOŠTANJ

4.2. — dr. Lazar

5.2. — 7.2. — dr. Pirtovšek

8.2. — 9.2. — dr. Menih

10.2. — dr. Dovšak

VETERINARJI V VETERINARSKI POSTAJI TITOVO VELENJE SEDEŽ ŠOŠTANJ

5.2. — 11.2. — Peter Rihtarič, dipl. veterinar, Šoštanj, Prešernov trg 7 telefon 881—143

Kino

REDNI KINO VELENJE

Petek, 5. 2., ob 18. in 20. uri **AVANTURISTI** — italijanski avanturistični, v gl. vlogi: Anthony Quinn

Sobota in nedelja, 6., 7. 2., ob 18. in 20. uri **EMANUELA KRALJICA SANDOSA** —

grški, v gl. vlogi: Laura Gemmer

Nedelja, 7. 2., ob 16. uri **OTROŠKA MATINEJA — VELIKO POTOVANJE BOLEKA IN LOLEKA** — poljska risanka

Ponedeljek in torek, 8., 9. 2., ob 18. in 20. uri **JEZDECINA DOLGE STEZE** — ameriški vestern, v gl. vlogi: bratje Carradine

Sreda, 10. 2., ob 18. in 20. uri **BRUBAKER** — ameriška akcijska drama, v gl. vlogi: Robert Redford

Četrtek in petek, 11., 12. 2., ob 18. in 20. uri **POČITNICE NA IBICI** — zahodnonemška seksi komedija. V glavni vlogi: Regis Porté

Petek, 12. 2., ob 10. uri **ZAKAJ RAVNO MENI** — ameriški akcijski, v gl. vlogi: Bud Spencer

KINO DOM KULTURE

Nedelja, 7. 2., ob 10. uri **OTROŠKA MATINEJA — VELIKO POTOVANJE BOLEKA IN LOLEKA** — poljska risanka

Ponedeljek, 8. 2., ob 20. uri **BRUBAKER** — ameriška akcijska drama

Četrtek, 11. 2., ob 20. uri **ZAKAJ RAVNO MENI** — ameriški akcijski

KINO ŠOŠTANJ

Sobota, 6. 2., ob 15.30 **OTROŠKA MATINEJA — VELIKO POTOVANJE BOLEKA IN LOLEKA** — poljska risanka

Sobota, 6. 2., ob 19.30 **BRUBAKER** — ameriška akc. drama

Nedelja, 7. 2., ob 17.30 in 19.30 **AVANTURISTI** — italijanski avanturistični

Ponedeljek, 8. 2., ob 19.30 **EMANUELA KRALJICA SANDOSA** — grški

Sreda, 10. 2., ob 19.30 **JEZDECINA DOLGE STEZE** — ameriški vestern

KINO ŠMARTNO OB PAKI
Petek, 5. 2., ob 20. uri **EMANUELA KRALJICA SANDOSA** — grški

Nedelja, 7. 2., ob 13.30 **OTROŠKA MATINEJA — VELIKO POTOVANJE BOLEKA IN LOLEKA** — poljska risanka

Torek, 9. 2., ob 19. uri **BRUBAKER** — ameriška akcijska drama

Petek, 12. 2., ob 19. uri **ZAKAJ RAVNO MENI** — ameriški akcijski

Gibanje prebivalstva

Poroke:

Rajko VERBIČ, roj. 17. 1. 1959, prodajalec in Darinka GORSEK, roj. 29. 4. 1963, dijak ekonomske šole; Ivan Krajnc, roj. 22. 6. 1934, kmet in Franciška MIKEK, roj. 1. 4. 1941, kmetovalka.

Dne 6. 2. 1982 bosta ob 14.45 uri imela zlato poroko Janez in Ana OVCJAK iz Topolšice 133.

Smrti:

Jožef ŠOLINC, kmet, Trnovec pri Dramljah 21, star 79 let; Angela VRANJEK, upokojenka, Polzela 9, stara 73 let; Janez CVENK, kmet, Polzela 112, star 72 let; Ivan MIKLAVC, Rudolf, upokojenec, Polzela 2, star 78 let; Alojz Ciraj, upokojenec, Rečica ob Savinji 106, star 61 let; Aleksander ROJ, soc. podpiranec, Gotovlje 105/a, star 59 let; Marija ČEKON, upokojenka, Jenkova 31, Titovo Velenje, stara 70 let; Janez CIGLER, upokojenec,

Stopnik 16, Vransko, star 81 let; Terezija MUHIČ, upokojenka, Mežica, stara 71 let; Franc TEŠOVNIK, kmet, Dol pri Gornjem gradu 16, star 85 let; Roza NAGODE, upokojenka, Laško, stara 65 let; Elizabeta PLEVNİK, inv. upokojenka, Polzela 232, stara 57 let; Stanislava MEŽNAR, inv. upokojenec, Selce 11, Grobelno, star 49 let; Marija HLEDE, upokojenka, Prebold 95, stara 66 let; Jožef PLEVNİK, upokojenec, Virštajn 75, star 82 let; Alojzija STABLOVNIK, upokojenka, Topolšica 44, stara 68 let; Ana BERČKO, delavka, Rotanska vas 20, stara 39 let; Franc GODUNC, mizar, Zagrad 122, Celje, star 44 let; Avgust TERGLAV, upokojenec, Polzela 31,

star 81 let; Marija PLEVNİK, upokojenka, Zabukovica 110, stara 92 let; Marija OJSTERŠEK, gospodinja, Marija Gradec 19, Laško, stara 70 let; Marija ŽELEZNIK, gospodinja, Družmirje 77, stara 79 let; Ivan Anželak, upokojenec, Ravne 74, star 62 let.

Rojstva:

V januarju se je rodilo 5 dečkov in 3 deklince.

Miličniki so zapisali

KRSILI SO JAVNI RED IN MIR

V stanovanjske barake delavcev RGD Trbolje je prišel 26. januarja okoli 20. ure močno vinjen F. K. Hodil je od sobe do sobe ter izzival k pretepu.

Ker se nihče ni odzval, je pričel razbijati pohištvo. Posredovati so morali delavci Postaje milice, ki so mu priskrbeli tudi primerno prenočišče. Vse to pa bo moral poravnati še pri sodniku za prekrške.

— V stanovanje J. E. iz Titovega Velenja je prišel 30. januarja močno vinjen O. S. Zahteval je, da ga pogostijo z alkoholnimi pijačami. Ker tega niso storili je pričel pretepati J. E. in njegovo ženo, katero je tudi telesno poškodoval. Zagovarjati se bo moral pri sodniku za prekrške.

PREHITRA VOŽNJA

Iz Slovenj Gradca proti Titovemu Velenju je vozil 1. februarja letos okoli pol dvanajste ure dopoldne voznik osebnega avtomobila CE 155—726 Miha Melanšek. Ker je vozil prehitro ga je v bližini gostilne Kovač zaneslo s cestišča. Pri tem je nastala precejšnja materialna škoda.

SPOMIN

Danes, 4. februarja 1982, se izteka tretje leto, od kar je neozdravljiva bolezen prekinila utrip srca našemu najdražjemu in nepozabnemu možu, očetu, dedku, bratu, stricu, svaku in tastu

Jožetu Slapniku

Vedno bolj občutimo praznino in težo ločitve, vendar si v naših srcih ob vsakem času — vever in nasmejan kot si bil — to boš ostal, dokler živimo vsi, ki smo te imeli radi in te cenili.

Hvala vsem, ki obiskujete njegov prerani grob.

Vsi njegovi

V tihi žalosti sporočamo vsem sorodnikom in znancem, da nas je v 60. letu starosti, po kratki hudi bolezni za vedno nepričakovano zapustila

Antonija Rajner

roj. VERBIČ v Družmirju

Od nje smo se poslovili v ožjem krogu svojcev dne 14. januarja 1982 v Judenburgu.

Žalujemo: njeni Kark, vnuk Ditman, bratje in sestre z družinami.

UMRL JE

Franc Lampret

dolgoletni družbenopolitični delavec, prijatelj in tovariš. S spoštovanjem ga bomo ohranili v trajnem spominu.

Svet krajevne skupnosti in družbenopolitične organizacije krajevne skupnosti Paka pri Titovem Velenju

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, mamice, hčerke, sestre, tete, snahe in svakinje

Marije Virbnik

iz Škal

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na zadnji poti in s cvetjem zasuli njen prerani grob.

Hvala tudi sosedom, govorniku Kopušarju za poslovilne besede, duhovniku za opravljeni obred in vsem ostalim, ki so kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih.

Žalujemo: Mož Rudi, hčerka Milenca, mama, ata, sestre Dora in Štefka z družinama, tašča in ostalo sorodstvo.

teš termoelektrarne šoštanj

GORENJE TGO

Tovarna gospodinjske opreme, n. sol. o., Titovo Velenje

Komisija za delovno razmerje

TOZD POHIŠTVO, n. sol. o., Titovo Velenje

OGLAŠA

prosta dela in naloge

3 STROJNIH MIZARJEV I

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. KV mizar
2. poskusno delo traja 45 delovnih dni

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izobrazbi in delovnih izkušnjah v 15 dneh po objavi oglasa na naslov: GORENJE TGO Titovo Velenje, kadroviski sektor, Celjska 5/a, 63320 Titovo Velenje.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po poteku roka za prijavo.

DO ERA

TOZD VINO ŠMARTNO OB PAKI

Komisija za delovna razmerja

RAZPISUJE

prosta dela in naloge

TRANSPORTNA DELA — 2 delavca

Pogoji: — dokončana osemletka
— 1 mesec delovnih izkušenj

Kandidati naj pošljejo pisne prijave v roku 15 dni od dneva objave na naslov: Komisija za delovna razmerja DO ERA TOZD VINO Šmartno ob Paki.

OBNOVILI BODO STARI TRG — V krajevni skupnosti Staro Velenje si že nekaj let prizadevajo obnoviti stari trg, nekdanje mestno jedro pravzaprav. Tako zahtevno delo terja veliko priprav, obsežnega dela pa se je že lotila posebna komisija, ki bo obiskala stanovalce, zbrala potrebne podatke in opravila izmere. Njeno delo bo seveda uspešno le, če ji bodo krajinj pomagali s pravo mero razumevanja.

NOVI PROSTORI — v delovni organizaciji Plastika v Titovem Velenju so ob koncu preteklega leta pričeli z gradnjo novih poslovnih prostorov. Doslej so namreč delali delavci te delovne organizacije v izredno slabih delovnih razmerah. Izvajalec del je delovna organizacija Brodoimpeks iz Beograda, katera je nudila tudi kredite. Proizvodne prostore bodo, kot načrtujejo, predali namenu že prihodnji mesec.

UGODEN NAKUP? — V bližini avtobusne postaje v Titovem Velenju stoji tole vabilo na ugoden nakup v blagovnici Standard. Vabilo je seveda na pravem mestu, saj na postaji ljudi nikoli ne zmanjka, tudi krajše čakanje na avtobus pa je dovolj za obisk bližnje trgovine.

Obojestranska korist torej, le z manjšo napako. Ugodne prilagoditve ne kaže zamuditi, le na letnico je treba paziti. (le)

ZKO Velenje

Uspehi v kulturi niso majhni

Volilne konference Zveze kulturnih organizacij Velenje, ki je bila v petek, 20. januarja, se je udeležilo nad šestdeset delegatov in gostov. ZKO Velenje je v mandatsnem obdobju dveh let imenovala še dva odbora plesni in odbor za sodelovanje na kulturnem področju z bratskimi republikami. Tako je enajst odborov usmerjalo celotno delo na kulturno umetniškem področju velenjske občine.

Najlepši in najboljši so bili uspehi na glasbenem, folklornem in filmskem področju. Tem trem, izrazito razvitim področjem, se je priključilo še gledališko z izredno obetavnima odboroma iz Titovega Velenja in Smartnega ob Paki. Zlatotvorenjske godbe na svetovnem prvenstvu na Nizozemskem lani, izvedba Gobčeve kantate Hej partizan, v Titovem Velenju, Celju in Mariboru, vsakoletno srečanje mladih pevcev, letni klubski festival amaterskega filma, letni celovečerni nastop Saleške folklorne skupine, teden kulture mladih, redna srečanja Naše besede, predlanska prirediteljska trije zlati v Titovem Velenju, likovne razstave, kvalitetni dosežki na gledališkem področju — to je le nekaj prireditev, ki kažejo na sistematično in vztrajno delo odborov in skupin.

Pohvalno delo Saleške folklorne skupine in Kino kluba Gorenje z osnovnošolsko mladino, kjer se mladi ljubitelji združujejo v več krožkih. Med mladinskimi KUD je gotovo najuspešnejši France Prešeren iz osemletke V. Vlahovič v Titovem Velenju z 216 prireditvami lani. V dveh letih je bilo skupaj v občini več kot tisoč prireditev.

Nadaljnja rast kulturnoumetniških področij v velenjski zvezi pa kaže na potrebo po poglobljenem ustvarjalnem delu, predvsem na gledališkem področju. Že stara je

teza, da bi v Titovem Velenju nastavili vsaj enega profesionalca za vodenje gledališkega življenja v ljubiteljskih skupinah, kar bi bila hkrati bolj temeljita priprava za poznejše polprofesionalno gledališče, kajti Titovo Velenje z okolico naglo številčno raste. Pa tudi srednje usmerjeno izobraževanje v rudarskem mestu bo potrebovalo močno oporo v organizaciji kulturnih dni za mlade.

Sedaj so sodelavci kulturnega življenja mladih predvsem ljubiteljske skupine in društva. Že lani so se prizadevno vključili v organizacijo kulturnih dni Kino klub Gorenje. Saleška folklorna skupina in Plesni klub Velenje, predlanski pa amaterski gledališki iz Smartnega ob Paki in Titovega Velenja ter Kulturni center. Letos bo za tretji dan kulture v februarju sodeloval v tozidu Elektrokovinarske šole — RSC moški pevski zbor Kajuh z dvema koncertoma. Hvale vredna je pripravljenost in delo omenjenih skupin, ki tako pomagajo, da kulturno življenje več kot tisoč mladih le krepko živi.

Na konferenci, ki je bila oplemenitena z razpravo, so sklenili, da bodo vso skrb posvetili mlademu odboru za kulturno področje z bratskimi republikami, ki je doslej že pripravil dve uspešni prireditvi. Nadalje bodo o vseh pomembnejših nalogah in problemih odločali skupno s predsedniki in tajniki društev in skupin. Se tesneje povezovanje tudi na medobčinskem področju, ki je že doslej bilo dobro na glasbenem in gledališkem ter težnji po čim prejšnji rešitvi prostorskega problema v domu kulture Velenje, bo njihovo delo še uspešnejše. Nov dvaindvajsetčlanski izvršni odbor in enajst odborov čaka tudi v prihodnje mnogo zahtevnega, a lepega dela.

Vinko Smajš

Titovo Velenje

30 let rokometu

»Danes objavljamo še eno fotografijo, ki je bila narejena pred 30 leti. To so rokometiški, predstavniki tiste Velenjske mladine, ki je na svojih ramenih nosila razvoj športov v Velenju v prvih povojnih letih in kasneje. Iz rokometu so se kasneje razvile še druge športne panoge med njimi plavanje, košarka in atletika. Povedati je treba, da so bili prav rokometiški prvi nosilci razvoja atletike v Velenju.

Prvi rokometiški so bili Edvard Centrih, Drago Zagajšek, Tvrdko Kolšek, Rudi Bizjak, Matjaž in Marko Kmecl, Franc Kramer, Hajni Valenci, Mirko Skorjanc, Roman Repnik, Herman Meh, Franc Cesar, Janko Pirnat, Valter Končan, Jože Lukanc, Emil Podpečan, Viki Prevočnik, Lojze Ojsteršek in morda še kdo. Na začetku so nam največ pomagali Edmund Kmecl, Edo Hudovernik, Karel Razdevšek in Slavko Lah. Jože Lukanc ter Marko in Matjaž Kmecl so se s kolesi odpeljali v Ljubljano in klub registrirali, saj denarja za vlak nismo imeli.

Začetki rokometne igre v Velenju so bili zares težki. Opreme in denarja nismo imeli, imeli pa smo veliko volje. Prvo rokometno tekmo smo odigrali doma z ljubljanskim Krimom in izgubili z rezultatom 8:17, če se prav spominjam. Tekmo smo odigrali na teden nogometnem igrišču, ki je stalo na mestu, kjer stoji prva proizvodna dvorana Gorenje. Kaj kmalu smo bili povabljeni v Ljubljano na rokometni turnir in bili seveda zadnji. Domov pa smo

seveda vrnil z dvema žogama viška, prva je bila nagrada, druga pa trofeja.

Začetniki rokometne igre v Velenju so bili tofje dijaki, ki so obiskovali gimnazijo v Celju. Mladi iz delavskih družin smo se seveda družili z njimi in jim na različne načine pomagali. Denar smo nekako še zbrali, težje pa je bilo z boni. Prvih 400 bonov sem prispeval sam, naslednji pa bje bil na vrsti Šalovenov fant iz Stare vasi. Hudo je bilo, ko so prišle stvari na dan in smo morali bone vrniti. Solidarni smo seveda bili,

nekje smo staknili bone in jih vrnili.

Takšni so bili seveda začetki rokometu v Velenju. Rokometu se je kasneje pod svoje okrilje sprejel TVD Partizan, nekaj let pozneje pa se je klub ponovno osamosvojil. Pred leti smo ustanovili še ženski rokometni klub in naša dekleta danes uspešno nastopajo v drugi zvezni ligi, saj so brez poraza na prvem mestu. Prav bi torej bilo, da 30-letnico rokometu v Titovem Velenju dostojno proslavimo.

Lojze Ojsteršek

Rokometiški, ki so odigrali tekmo v Trbovljah: Tvrdko Kolšek, Lojze Ojsteršek, Herman Meh, Roman Repnik, Marko Kmecl, Franc Cesar, Drago Zagajšek, Valter Končan; čepijo: Janko Pirnat, Hajni Valenci, Mirko Skorjanc, Jože Kramer (Foto: Edvard Centrih).

Postaja milice Titovo Velenje

Preprečevanje kriminalitete prispevek stabilizaciji

Preprečevanje in odkrivanje splošne in gospodarske kriminalitete je velik prispevek k stabilizaciji, pravijo delavci Postaje milice Titovo Velenje. Seveda je potrebno poudariti, da imajo na tem področju največ nalog delovne organizacije same. Te kazniva dejanja preprečujejo, če primerno skrbijo za varnost družbenega premoženja. Vse prepogosto pa se tudi v občini Velenje dogaja, da so posamezni predmeti puščeni brez nadzora, razmetani in zanemarjeni.

Skupno število kaznivih dejanj je v primerjavi z letom 1980 poraslo. Povečala se je predvsem klasična kriminaliteta, gospodarska pa se giblje tako, kot leto poprej. Ugotavljajo pa, da je bilo v preteklem letu več težkega gospodarskega kriminala.

Gospodarska ali klasična kriminaliteta je najpogostejše

storjena na škodo družbenega premoženja. Odtujujejo se večja družbena sredstva, kar pogosto vpliva na celoten delovni proces. Sredstva, s katerimi bi morala razpolagati družba oziroma gospodarstvo, prihajajo na nezakonit način v roke posameznikom, ki se z njimi okriščajo na račun tujega dela in neupravičeno bogatijo.

Velenjski miličniki so v preteklem letu skupaj obravnavali 859 kaznivih dejanj. 325 takšnih dejanj je bilo storjenih na škodo družbenega premoženja, 534 pa na škodo zasebnega premoženja. Tako je v lanskem letu poraslo število teh kaznivih dejanj, v primerjavi z letom 1980, za 12,8 odstotkov.

Najštevilnejša kazniva dejanja so bile tatvine, ki so jih v preteklem letu obravnavali kar 348, od tega je bilo kar 133 velikih tatvin.

Največ kaznivih dejanj klasičnega kriminala je bilo storjenih v stanovanjih, kletih, gospodarskih poslopih, sledile so tatvine v prevoznih sredstvih, v TGO Gorenje, v samskih domovih, REK, gostiščih, trgovinah in drugih objektih. Pogoste so bile tudi tatvine na gradbiščih. Obravnavali so kar 43 takšnih primerov.

Ob tem velenjski miličniki ugotavljajo, da pri preprečevanju in odkrivanju kriminalitete še vse premalo naredijo varnostne službe v delovnih organizacijah. Delavci v varnostnih službah so tudi premalo strokovno izobraženi, saj pogosto sploh ne vedo, kakšna je njihova naloga.

Na področju gospodarske kriminalitete ugotavljajo miličniki postaje milice Titovo Velenje, da število v primerjavi z letom poprej ni večje, žal pa so storje-

na kazniva dejanja težja. Najpogostejše gre za zlorabe pooblastil in pravic odgovornih oseb, na drugem mestu so povere in poštarenja oziroma uničenje poslovnih listin. Sledi nedovoljena trgovina, zatajitev davčin in drugih družbenih dajatev, neupravičena uporaba družbenega premoženja itd.

V preteklem letu je bilo več storilcev kaznivih dejanj mladolletnih oseb. Podatke o tem so delavci postaje milice posredovali ustreznim službam, ki naj proučijo to problematiko. Tudi v velenjski občini so lansko leto zasledili kazniva dejanja s področja uživanja mamil. Ta pojav v občini sicer ni razširjen v zaskrbljujočem obsegu, vendar pa je kljub temu potrebno posvetiti temu vso skrb in ga dosledno odpravljati.

M. Z.

Kulturni center Ivan Napotnik Velenje

Prireditve ob 8. februarju

V razstavnem prostoru Kulturnega centra Ivan Napotnik Velenje bodo tudi ob letošnjem kulturnem prazniku ostali zvesti tradiciji prirejanja retrospektivnih razstav likovnih umetnikov starejše slovenske umetnosti.

Letos bodo ob 120-letnici rojstva Ferda VESELA, v sodelovanju z Narodno galerijo iz Ljubljane, priredili pregledno razstavo Veselovih slikarskih del, ki ga uvrščajo med sam vrh slovenskega slikarstva.

Razstavo bodo odprli v petek, 12. februarja, ob 19. uri.

Uvod v katalog je napisal Čoro Škodlar, razstavo pa bo odprl akademik Josip Vidmar, ki bo imel tudi svečan govor. V kulturnem programu bosta sodelovala mlada sopranistka Irena Vremšek in pianist Andrej Jarc.

Razstavo sta omogočili Kulturna skupnost Velenje, ki je pokrovitelj razstave in Kulturna skupnost Slovenije, ki je podprla izdajo kataloga.